

๒๒ หมายเหตุระอาว สุริย

สวัสดีครับท่านผู้อ่านที่เคารพรัก พบกันอีกแล้วนะครับ ฉบับนี้กลับมาพบกันช้าไปบ้าง เพราะกะกอง บก. ของเราต่างก็ติดภารกิจกันอย่างหนัก โทรศัพท์ทวงต้นฉบับกันสายแทบไหม้ แต่เมื่อต่างวางเว้นจากภาระหน้าที่งานประจำ ผู้เขียนทั้งหลายจึงหยิบปากกา และส่งต้นฉบับมาให้ท่านผู้อ่านได้อ่าน เนื้อหาดี ๆ กันเหมือนเดิม บทความในฉบับนี้น่าสนใจมาก ลองพลิกเข้าไปดูด้านในกันเลยครับ

แรงใจแต่คนทำงานอย่างหนึ่ง คือเสียงตอบรับจากผู้อ่านครับ มีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมลล์) จากอเมริกา มาให้กำลังใจผู้จัดทำเว็บไซต์ monstudies.com และผู้จัดทำวารสารเสียงรามาญญ (voiceofmon) เราจึงนำมาลงให้อ่านกันด้วยครับ

Sat, 22 Jul 2006 / 02:22:45

Dear Mon studies group

I am Banya Htaw Weang from, Buffalo, New York, USA, a former secretary of Overseas Mon Students. I would like to encourage to all of you for your enthusiastic work for Mon Studies. That is a perfect web. Keep working. We are stand with you. Tell Nai Ong , the President of Mon Youth Communit, Bangkok if he remember me. I proud of him for founding Mon Newspaper in Thai and Mon. Thanks a lot for working and serving Mon duties together with us. Monland must be created soon.

Best wishes,

Nanda Suraman (Banya Htaw Weang)

New York, USA

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๙

วัตถุประสงค์ในการจัดทำวารสาร “เสียงรามาญญ”

๑. เพื่อเผยแพร่ข่าวสารมอญแก่ผู้สนใจทั่วไป
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ธรรมะ และศิลปวัฒนธรรมสู่สาธารณชน
๓. เพื่อส่งเสริมความรักความสามัคคีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
๔. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ

เสียงรามาญญ

ฉบับปฐมฤกษ์ มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๔๙

เจ้าของ

ชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ

สำนักงาน

๗๗/๒ ถนนจักรพงษ์ แขวงบางลำพู เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐-๑๘๔๔-๖๔๑๕

www.Monstudies.com

e-mail Address: VoiceofMon@yahoo.co.th

คณะที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ

พระราชมนู วัดอาษาสงคราม

พระราชวิมล วัดชนะสงคราม

พระศรีมงคลเมธี วัดจันทะกะ

พระครูธรรมวรญาณ วัดสามัคคิยาราม

พระมหาจรัญ ญาณจารี วัดชนะสงคราม

พระปลัดสุทัศน์ สุทธิสโน วัดทองบ่อ

นายพิศาล บุญผูก อดีตประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ

อ.อำไพ มัชฌมาน อดีตประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ

ผศ.สนั่น มีชนหมาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นาวาเอกเพิ่ม กรอบทอง สถานีวิทยุ สทท.

อ.บุษบา ประภาสพงษ์ นักวิชาการ ๘ สทฐ. กระทรวงศึกษาธิการ

ร.อ.เสริม นิยม

บรรณาธิการบริหาร

องค์ บรรจุน

คณะบรรณาธิการ

พระมหาจรัญ ญาณจารี, อำไพ มัชฌมาน, พีระ กาบแก้ว

โสภณ นิไชโยค, บุษบา ประภาสพงษ์, ทวี แก่นดำ

กิตติ วรกุลกิตติ, สุนทร ศรีปานเงิน, ปริญา กุลปรการ

จิตลมน สันทอง, ประดิษฐ์ ขึ้นมีศรี

เกดจะแหะฮ่ม่าน เกาะซัว, อองมาน กะมาวก,

สุกัญญา เบาเนิด, ชานปาง ดินแดง

ช่างภาพ

นายแปะแหงซาน, นายแซะฮาน

พิมพ์ที่

บ.วีซี เพรส จำกัด

๓๐/๑ ซอยพิชัย ๑ เขตห้วยซ้อย ๓ (สาทร ๑๑) ถนนสาทรใต้

แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๖-๙๗๙๓

๐-๒๖๗๖-๐๐๕๕, แฟกซ์ ๐-๒๖๗๖-๐๓๒๔ มือถือ ๐-๑๘๔๒-๗๕๔๔

พระอะเฟาะ: เทพกวีของชาวมอญ

(ตอนที่ ๓)

ในหนังสือมอญเล่มหนึ่งซึ่งชื่อแปลเป็นไทยว่า *เรื่องราวประวัติพระอะเฟาะอาจารย์กวีมอญ* แต่งโดย พระกุศลเจ้าอาวาสวัดพระศรีมอญ เมืองละเกิง (ย่างกุ้ง) ได้กล่าวถึงประวัติพระอะเฟาะและงานวรรณกรรมของท่าน มีรายชื่อหนังสือที่เชื่อว่าพระอะเฟาะเป็นผู้แต่งจำนวนกว่าร้อยรายการ ทั้งที่เป็นพระไตรปิฎกภาษาบาลี-มอญ หมวดพระอภิธรรม พระวินัย และพระสูตร เรื่องคำสอน เรื่องชาดกต่าง ๆ เรื่องเชิงประวัติศาสตร์ โหราศาสตร์ ตำรา ตำนาน และกฎหมาย มีรายชื่อเรื่องต่าง ๆ ที่น่าสนใจ (นอกเหนือจากคัมภีร์พระไตรปิฎก) ดังนี้

เวสสันดรชาดกพันคาถา ทศชาติ มโหสถ ปัญญาสาชดก มหาชนก วิสูตรบัณฑิต หัตถิปาละ สังคปัตตะ เตมีย์ นารท เนมี สุรสา สุริยจันทร์ ปุทอง เขตกุมาร นกขมื่น สุวรรณหงส์ ประวัติสังกรานต์ พระเจ้าทรงธรรม สมิงราม นกแก้วทอง จันทปัสโชติ ชมพูบดี อชาตศัตรู พระพุทธเจ้าเทศนา ประวัติพุทธสาวก

อธิบายราชาธิราช พระนางสามาวดี สรรพทาน ปุราณำ ปุรธรรม ลักษณะปัญญา โลกภาษา มูลศาสนา พระพุทธองค์ แสดงธรรมโปรดพุทธมารดา คัมภีร์การสร้างวัด พระโพธิสัตว์สร้างบารมี มูลญาณกสิณ ทศลักษณะ โพธิสัตว์สิบ ปถมกัปป ศรีธณัญชัย ทศบารมี ลูกกำพร้าว อริยสังขจี พระพุทธเจ้ายี่สิบแปดพระองค์ คัณทิตติยะ ปาทวาหะ ภิมาเถรี กาลเถระ นายสร้อยบุญ เมืองใหญ่สิบหกเมือง สังสารวัฏ เกียจคร้านสี่ สมิงสุกายะ โอรสภิ สารวาน นางอิสุนทรี มาฆสร พระอินทร์ทูลถามพระพุทธเจ้า ตำนานสร้างโบสถ์ บารมีการ พุทธโฆษา เทวดาทั้งสาม พระเจ้าสีนัลลา กับพระมเหสี นรสาสนะ

ถามตอบเรื่องกับป ลูกหมู พระเจ้าปัสเสนทิโกศล ลูกนกสามตัว ฉันทลังกาคำกลอน เศรษฐีสอนลูก พญานกกระตู่ หนังสือเด็กวัด อุดลเวซ พระมัลล ยศกิตติ ธรรมที่ปนี กระจกกลม สัตตธน มูลมูลี เพลงสินนราช ควัมปติ สมันตวิสาสนา พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ปาทลักษณะ พระนางอมร สารวิคต หนองน้ำสกปรก จะเข้ อริยเมตตริย ปัสสาจุทูลถามพระพุทธเจ้า พญาหนู เรื่องอิวาราชสาสน์ วาทีลวงค์

เรื่องนมัสการพระเจดีย์เลี้ยะเกิง อรุณพุมมะ สุรสา ปฐมสมโพธิ เรื่องสอนตน พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์ถามตอบเรื่อง สุญญกัปป สอนบุตร ขุนแผนขุนช้าง ฤๅรัตน์ มัคคผลสังคหเทศนา เรื่องบุญสังเขป อรุณเทวดา ตปัสภัลลิกะ โลกสิทธิ ตำราทำนายฝันและสังขารโลก โลกสมมต โลกบัญญัติ ประเพณีโลก วิธีคำนวณและเวลา ตำราโหราศาสตร์และจักรราศี เวทาศาสตร์ ตำราทิ้งกบาล ตำราฝังรก นัยสมุทรี พยากรณ์อากาศและนักษัตร

“เสาแปดเหลี่ยม”

ศิลปจารึกภาษามอญ จารึกขึ้นในสมัยทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ ขุดค้นพบใน จ.นครปฐม ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ทิวแถวพระสงฆ์มอญ ในการออกมารับบิณฑบาตโปรดสัตว์ยามเช้า
กับฉากหลังเมืองหงสาวดี เมืองที่สงบงามในอดีต (ประเทศพม่า)

โรคนิทาน โรคและตำรายาต่าง ๆ มนต์รักษา ตำราดู
ฤกษ์ยาม ตำราเสกเป่า โรคลักขณที่ปณี ราชวงศ์เมืองสะเทิม
วงศ์ธาตุเมืองสะเทิม ตำนานวงศ์ธาตุ ตำนานเกาะปัญญากลาง
พุทธตำนาน ราชวงศ์หงสาวดี คำอธิบายราชวงศ์ ตำนานคำ
ทำนายเมืองเย ตำราปรุ้งยาต่าง ๆ ธรรมศาสตร์ ศาสนวงศ์

รายชื่อเหล่านี้ เป็นเพียงตัวอย่างวรรณกรรมส่วนหนึ่ง
ของพระอาจารย์อะพะพะเท่านั้น วรรณกรรมเหล่านี้รวมทั้งคัมภีร์
พระไตรปิฎกภาษาขอมอญ ได้มีผู้คัดลอกและจัดพิมพ์กันต่อ ๆ มา
เป็นแบบแผนและตำรับตำราที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต
ของชาวมอญทั่วไป ปัจจุบันวัดมอญส่วนมาก รวมทั้งปัญญาชน
ชาวมอญที่รู้ซึ่งถึงคุณค่าในเอกสารดังกล่าว ยังคงเก็บรักษา
วรรณกรรมของท่านไว้เป็นสมบัติของวัดและของชุมชน ที่ต้อง
ช่วยกันอนุรักษ์ให้ลูกหลานมอญได้ศึกษา สืบทอด กันต่อไป

ประธานฯคนใหม่ (ต่อจากหน้า ๑)

เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ชมรมเยาวชนมอญ
กรุงเทพฯ ได้ร่วมกันประชุม ณ วัดชนะสงคราม กรุงเทพฯ เป็น
การประชุมวาระปกติราย ๒ เดือน โดยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญ
คือการเตรียมงานประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๙ และการ
เลือกตั้งประธานชมรมฯคนใหม่ เนื่องจากการประชุมโดยสรุป
มีดังนี้

รายงานประชุมชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙

วัดชนะสงคราม คณะ ๒ บางลำพู กรุงเทพฯ

เวลา ๑๓.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

๑. กิจกรรมของชมรมฯและกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
การประชุมปฏิบัติการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับ
กลุ่มเป้าหมายชาวไทยวัฒนธรรมเฉพาะ ระหว่างวันที่ ๒๖-๓๐

มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ โรงแรมเวล จังหวัดนครปฐม กิจกรรมนี้ทางชมรมฯ ได้จัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน (กศน) ผลของการประชุมปฏิบัติการ ได้ฉบับร่างของแบบเรียนภาษาไทยสำหรับสอนแรงงานมอญ ที่เน้นการเรียนรู้ภาษาไทยโดยไม่ละทิ้งภาษาแม่ (มอญ) แบบเรียนจึงมีทั้งภาษาไทยและภาษามอญ และจะมีการประชุมอีกครั้งในระหว่างวันที่ ๒-๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. **คุณสุนทร ศรีปานเงิน** แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่องโครงการอนุรักษ์ภาษามอญ (ร่วมกับ SIL) เป็นระบบการเรียนการสอนเด็กมอญ โดยเลือกหมู่บ้านมอญอำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นโครงการนำร่อง ซึ่งขณะนี้ทางโครงการก็ได้อบรมครูสำหรับสอนเด็กไปแล้ว

3. **อาจารย์อำไพ มัชฌมาน** แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่องการเรียนการสอนภาษามอญสำหรับเด็กมอญในเมืองไทย พื้นที่เป้าหมายคือชุมชนบ้านม่วง เป็นโครงการของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท ม.มหิดล ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นโครงการวิจัยที่มี เงินทุนสนับสนุนให้ชุมชนได้นำเสนอโครงการขึ้นไป มีงบประมาณให้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาดำเนินงาน ๑๕ เดือน ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในขั้นตอน การเขียนโครงการ

๔. งดเว้นการจัดงาน 12 สิงหาคม

วาระที่ ๒ เற்றுณญิกแถลงสถานการณ์ทางการเงิน

คุณไพรัตน์ จันทรแบบ เற்றுณญิก จัดทำเอกสารรายละเอียด รายรับรายจ่ายประจำเดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ.

๒๕๔๙ เสนอในที่ประชุม

วาระที่ ๓ ประเมินผลวารสาร “เสียงรამัญ”

๑. สมาชิก “เสียงรามัญ” จำนวนทั้งสิ้น ๒๑๗ คน

๒. มีผู้ท้วงติงเรื่องชื่อวารสารเสียงรามัญ ในส่วนที่เป็นภาษามอญ ว่าน่าจะใช้คำว่า ရာဗုဒ္ဓ แต่เพื่อความสวยงามในการจัดอาร์ตเวิร์ค และพัฒนาการของภาษาในปัจจุบัน จึงมีมติให้ใช้คำว่า ရာဝီဝီဝီ อย่งในปัจจุบัน

๓. ควรเพิ่มเติมเนื้อหาทางด้านสังคมการเมือง

๔. การนำส่งใบแจ้งหนีไปพร้อมกับวารสารเสียงรามัญ สำหรับผู้ที่บริจาคสมทบทุนในจัดพิมพ์วารสาร

๕. การหาวิธีวิธีการต่ออายุสมาชิกวารสารเสียงรามัญ โดยการทำหนังสือแจ้งเตือนเป็นรายบุคคลและแจ้งเตือนด้วยวาจา โดยผู้แทนที่มีเครือข่ายสมาชิกอยู่

๖. การหาสมาชิกวารสารเพิ่มนอกจากจะเป็นรายบุคคลแล้ว ควรเป็นหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบต. เทศบาล และโรงเรียนต่าง ๆ

๗. ส่วนการหาสมาชิกที่เป็นแรงงานคนมอญค่อนข้างยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ได้ และภาษามอญในวารสารก็น้อยเกินไป

วาระที่ ๔ การสรรหาว่าที่ประธานชมรมคนใหม่

เนื่องจากประธานชมรมฯ คนปัจจุบันจะครบวาระในเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ นี้จึงต้องสรรหาประธานชมรมคนใหม่ในที่ประชุมเสนอรายชื่อดังนี้

๑. นายองค์ บรรจุน
๒. ว่าที่ ร.ต.รามาญ สาระพันธุ์
๓. อาจารย์โสภณ นิไชโยค

วาระที่ ๕ เตรียมความพร้อมการจัดงาน

“ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๙”

๑. จัดงานวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๙
๒. สถานที่ เสนอสถานที่ ๓ แห่ง คือ
 - โรงแรมเวียงใต้ (คุณกิติ วรกุลกิติ ติดต่อ)
 - ม.สวนสุนันทา (อาจารย์โสภณ ติดต่อ)
 - ม.สวนดุสิต (อาจารย์ สุฐาธรรม ติดต่อ)
๓. ค่าบัตร ประมาณ ๒๐๐-๒๕๐ บาท (มีของที่ระลึก)
๔. กิจกรรมในงาน มีการปาฐกถา การแสดง นิทรรศการ และ รับประทานอาหารร่วมกัน
๕. ประชุมเตรียมงานอีกครั้งในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๙ วัดชนะสงคราม บางลำพู กรุงเทพฯ เวลา ๑๓.๐๐ น.
๖. การขายบัตรให้ตัวแทนแต่ละชุมชนรับไปจำหน่าย

ชุมชน	จำนวน / คน	ผู้รับผิดชอบ
บ้านโป่ง	๓๐	อ.อำไพ
ระยอง	๑๐	คุณแผน
โพธาราม	๑๐	อ.โสภณ
บางนา/พระประแดง	๒๐	ปริญญา/คุณนเรนทร์
คลอง ๑๔	๑๐	อ.ทวี
ลาดกระบัง	๑๐	ผู้ใหญ่รามัญ
บางชันหมาก	๑๐	อ.สุฐาธรรม
ท่าทราย	๒๐	อ.ลัดดา
บ้านเกาะ	๒๐	คุณองค์/คุณสุกัญญา
อยุธยา	๑๐	อ.อารมณ
บางกระดี	๑๐	อ.ฤดี
-	๕	คุณอนันต์

-	๕	อ.บุษบา
-	๑๐	อ.รัตนา
-	๕	คุณสมใจ
-	๕	ร.อ.เสริม
-	๕	คุณสุนทร
รวมทั้งสิ้น		๒๐๐ คน

วาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๑. คุณไพรัตน์ จันทร์แบบ แจ้งที่ประชุมให้ทราบเรื่องงานเปิดหมู่บ้านวัฒนธรรมวอร์คแวลลีและเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำทำบุญ ๙ วัด ชุมชนมอญสามโคก จังหวัดปทุมธานี วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙

๒. คุณสุนทร ศรีปานเงิน แจ้งที่ประชุมให้ทราบเรื่องการประชุมที่พรรคมอญใหม่ในเขตรัฐมอญ เกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านการเมือง ในช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๔๙

๓. อาจารย์โสภณ กล่าวถึงการสร้างเขื่อนสาละวิน ว่า อาจจะมีผลกระทบต่อคนมอญ

ผู้บันทึกการประชุม นางสาวสุกัญญา เบาเนิด
ผู้ตรวจทาน นายองค์ บรรจุน

ส่วนหนึ่งของสมาชิกชมรมฯ ที่เข้าร่วมการประชุมแบบมอญ ฯ ในบรรยากาศการประชุมชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ณ วัดชนะสงคราม กรุงเทพฯ

ไหว้พระวัดมอญ (ต่อจากหน้า ๑)

เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ชมรมเยาวชนมอญ ปทุมธานี นำโดย นายบุญส่ง ไคมลอย นายไพรัตน์ จันทร์แบบ ได้ร่วมกับหน่วยงานราชการพ่อค้าประชาชน จัดงานเปิดตัว หมู่บ้านวัฒนธรรมมอญวัดแรลลี่และเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ ทำบุญ ๙ วัด ณ ชุมชนมอญสามโคก จังหวัดปทุมธานี

งานนี้มีกิจกรรมดี ๆ น่าสนใจมากมาย เหมาะสำหรับผู้ นักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไป **เกมวอร์คแรลลี่ แบบมอญยุคใหม่**สนุก ๆ สำหรับนักล่ารางวัล เช่น บอลมะตาด ล้วงตุ่มสามโคกหาสมบัติ นอกจากจะได้ความสนุกสนาน ครื้นเครงไปกับเกมพิชิตรางวัลแล้ว ยังได้ความรู้ประวัติศาสตร์ มอญ ทั้งซึมซับประเพณีวิถีชีวิตของชาวมอญสามโคก **ย้อนรอย อาชีพทำเงินของชุมชนมอญบ้านสามเรือน** การทำไม้ (ไม้แป้ง) เลี้ยงเชื้อและเป็นอาชีพทำเงินของชุมชนแห่งนี้ในอดีต สมดังคำขวัญจังหวัดปทุมธานีที่ว่า

**"ถิ่นบัวหลวง
เมืองรวงข้าว
เชื้อชาวมอญ
นครธรรมะ
พระตำหนักกรวมใจ
สดใสเจ้าพระยา
ก้าวหน้าอุตสาหกรรม"**

นอกจากนี้ ผู้ที่ ชอบเข้าวัดเข้าวาศึกษาธรรมะ และเที่ยวชมโบราณสถาน ยังได้สัมผัสกับทัวร์ทางวัฒนธรรม

"ไม้บ้านสามเรือน" อาชีพทำเงินของชุมชนบ้านสามเรือนในอดีต

"ตุ่มสามโคก" จุดเด่น "พิพิธภัณฑสถานบ้านเจ้าพระยา"

"ไหว้พระ ๙ วัด" ซึ่งเป็นวัดมอญเก่าแก่ ๒ ฟากฝั่งลำน้ำ เจ้าพระยา ชมศาสนสถาน เจดีย์ ปฏิมากรรม ที่สวยงาม แปลกตา เป็นศิลปกรรมแบบมอญที่หาชมได้ยาก

พิพิธภัณฑ "บ้านเจ้าพระยา" ที่เปิดตัวอย่างเป็นทางการ ซึ่งพิพิธภัณฑแห่งนี้เกิดจากผู้ที่มีจิตวิญญาณรักใน วัฒนธรรมมอญอย่างแท้จริง แบ่งพื้นที่ในบริเวณบ้านของตน ริมน้ำเจ้าพระยาส่งสร้างอาคารพิพิธภัณฑขึ้นด้วยทุนทรัพย์ แรงงาน และหยาดเหงื่อของตน จากความมุ่งมั่นตั้งใจจริงดังกล่าว เพื่อน บ้านโดยรอบและญาติสนิทมิตรสหายจึงพร้อมใจกันสนับสนุน บริจาคสิ่งของที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษา เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาว มอญเมืองสามโคก นำมาจัดแสดงให้ได้ชมกัน ด้วยความที่ พิพิธภัณฑแห่งนี้เป็นของเอกชนดังที่ได้กล่าวแล้ว ประตูปิธิ ภัณฑแห่งนี้จึงเปิดรอรับผู้มาเยือน สามารถเข้าชมเป็นวิทยาทาน ได้ทุกวัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ผู้สนใจเข้าชมกรุณาติดต่อ **นายบุญส่ง ไคมลอย โทร. ๐-๒๕๔๓-๑๔๗๐** (เข้าชมเป็นหมู่คณะ กรุณาติดต่อล่วงหน้า)

เมื่อได้ลิ้มรสความสุขทางสายตากันอิ่มเอมแล้ว ช่วง เวลาอาหารกลางวัน และอาหารค่ำ เจ้าภาพยังได้เตรียมอาหาร มอญมาให้ลิ้มลองกันอย่างอื้ออรรอย ผ่านคลายด้วยการแสดง มอญรำ ทะแยมมอญ การแสดงพื้นบ้านที่อ่อนช้อย

จบท้ายด้วยการเลือกซื้อหาสินค้าพื้นบ้านมอญ ของกิน ของใช้ของที่ระลึกติดมือกลับบ้านในราคากันเอง

ผู้มาร่วมงานแต่ละท่านแม้จะเหน็ดเหนื่อยจากการเดิน ลัดเลาะทั่วทั้งหมู่บ้าน ล่องเรือไหว้พระ แต่ก็ไม่มีบริปากบ่น หากแต่สีหน้าแวววาวเท่านั้นที่บ่งบอกความสุข ความอิ่มเอม ที่ได้ รับมาตลอดวันของทัวร์วัฒนธรรมมอญเมืองสามโคกแห่งนี้

ကြက်ဝင်မန်

အိမ်မာန် ရဲဇြာ

ဗိုလ် သရဲပွန်မန်ဂမ္ဘိုင်

မျိုးရဲအ.....

လိမ်ရဲမျှင်မန်ပိတံ မွဲလဂါတဲမွဲလဂါပွန် ဖန်ဂါကွက်ဆက်
 စော့ဒိုင် ကိုပရေင်ကျိုဟ်ခွင် ပရေင်ဗဟုသုတနာနာသတ် ကု
 ပုရိသားဒ် ရဲမျှင်မန်ပိတံ စိုပ်ကျင်လဂါပန်လွင်ပန်ပွန်ရ ကိုပ်ကွာ
 နူဟွံဂွံ ဆက်ချူပျိုန်ထွေးဏာကိုသတ်လိမ်၊ ပရူလိမ်ဏီၣ် မိက်ဂွံ
 ထိုင်သး တင်ဏာဂုဏ် ကုပုရိသားဒ် ညးမဒ်ကောန်ဂကောံရဲမျှင်
 မန်တံ ဟိုတ်ဂွံထွဲလဘာံ ဂွံတိုင်ယိုက်ဇွင်လပ် ညံင်လိမ်ရဲမျှင်မန်
 တံ သွောံမံင်အာ အယုက်ဂွံင်ဂွံင်မာန်ဂ် အဲညးမချူလိမ်ဏ်
 တင်ဏာဂုဏ် ကောတ်ဏာဂုဏ်စရဲတဲ မွဲတောင်ရ။ ညးဟွံဂွံလုပ်

ဂကောံဏီတံၣ်လေဝ် ရဲမျှင်မန်ပိတံ ဒုင်ဒိုင်တုၣ်မင်စိုၣ်လှိုန်ရအ။

ပွဲကိုလိမ်လွင်ပိတံ ဂွံချူထွေးဏာကို ဗိုပြင်မန်ပိတံ
 ပွန်ကျင်ချင် မဟံၣ် ကို သုဓမ္မဝတီ၊ သုဘိန္နနာဂရ၊ ပထမသုဝဏ္ဏဘုံ
 ညီညတဲ ပွဲအုပ်ဏ် ဆက်ချူဏာကို ပရူပရာသိုင်ပိုင်ပြီချင်
 သုဝဏ္ဏဘုံပွန်ရ။ ချင်သုဝဏ္ဏဘုံဝံ ပွဲမန်ပိတံမူး ဒ်ချင်တြေံတြဟ်
 လအ်လ သိုက်နွံကိုသက်သီကိုတဲ ဝင်သုဝဏ္ဏဘုံမိၣ် ဂွံတံၣ်ဗွဲမဗွဲ
 ထေက်ကြိုက်ကိုရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ကြက်အဓိက ထေက်ကိုဒေစုတ်သမ္ဘိ
 တံၣ် ပိုစုတ်သမ္ဘိ လွတ်ဗိုအာမူးခိုဟ်ရောင်။

သိုင်မပိုင်ပြီ ချင်ပထမသုဝဏ္ဏဘုံ

နူချင်သုဘိန္နနာဂရ လိုလ်အာတဲၣ် ပွဲ **BC 602** တံ
 သိုင်သီဟသုဓမ္မရာဇာ ပွန်ချင်တဲ ပိုင်ပြီပကင်ရင်အာချင်ပွန်ရ။
 သိုင်ဝံ ကောတ်ယျာအပါနော် ကောံ မအံက်ရသိတဲ တိဿသီဟ
 ရာဇာ လေဝ်ဂးယျာ၊ ကောတ်ယျာမအံက်ရသိသက်ကံတဲ သိုင်သီဟ
 ရာဇာ လေဝ်ဂွံယျာ၊ ထပ်စုတ်ယျာဂုဏ်စရဲတဲ သီဟသုဓမ္မရာဇာ
 လေဝ်ဂွံယျာ၊ သုရိယရာဇာလေဝ်ဂွံယျာ၊ သိုင်ဝံ အတိုင်ဝင်ချူလပ်
 မူး ယျာဂွံတံၣ်ဗွဲမလောန်။

သိုင်ဝံ ကျောန်ရေင်တြင်လပ် ကမ္ဘာန်ခိုဟ်ဟ်ပြု ပွဲမဂ္ဂိုင်
 သိုက်နွံမိုဟ် မချိုဟ်ကောတ်စိကူးဆိုက်ဗွက်မွဲတဲ ပွဲလက်ထက်သိုင်ဝံ
 ပရေင်ဆက်ဆောံ ကုချင်ဂလာအိန္ဒိယတံ ပရေင်ကုသွံရာန်
 ဗွိုက်ကို သိုက်ကိုပရေင်ဆက်ဆောံနကိုပုဂ္ဂိုကို၊ ပရေင်သွံစောံ
 သင်စောံ ယေန်သွာင်အခိုက်ကွာပြဝေဏီကို နွံတံၣ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂွံင်ကိုရ။
 ပွဲလက်ထက်သိုင်ဝံ မှာထေရ်ဂဝမ္မတိ က္လွန်ကျင်ချင်သုဝဏ္ဏဘုံ
 ဟိုတ်နုမိအံက်မှာထေရ် စုတ်တဲ ကျင်ကျိဗွိုဟ် ပွဲချင် သုဝဏ္ဏဘုံ
 ကွာန်တံင်ပေါအ် ရသံဝံ ဝင်သွးလပ်ရ။ ဆဂး လညာတ်အဲမူး
 မိမှာထေရ်ဂဝမ္မတိၣ် ဒ်ကောန်ချင်သုဝဏ္ဏဘုံ ဟိုတ်နုပရေင်
 ဆက်ဆောံနာနာသတ်တဲ စှော်အိန်ထံင်ကိုကောန်ချင်ဂလာတံ
 လေဝ်ဒ်မာန်ကိုရ။ ဟိုတ်နုဒ်ဌာန်ဒတန် မိဇကုမက္ကိဒ်ဗွိုဟ်တဲ
 တွဟ်နသွောံရေင်ဂုဏ် သွကုသိုကုမိဇကုစိ က္လွန်ကျင်ချင်သမို
 သုဝဏ္ဏဘုံတဲ ကျင်ဆိုဂဗ ကုသိုင်သီဟသုဓမ္မရာဇာရ။ ဗွဲကြဏ်
 ပွဲ**BC 586** မဟာသက္ကရာဇ် (၁၁၁) ဂိတုက္ခိန် (၉) စွက်တဲ
 ဗုဒ္ဓဝါ အခါကျက်တြဲဂွံဒိုက် မှာထေရ်ဂဝမ္မတိ က္လွန်မန်နင် ကျက်တြဲ
 မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်ဂမ္ဘိုင် ကိုကျင်တံၣ်ခရ် ပွဲချင်သုဝဏ္ဏဘုံရ။
 ကျက်တြဲ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်ဂမ္ဘိုင် က္လွန်ကျင် ချင်သုဝဏ္ဏဘုံတဲ
 တံၣ်ခရ် ပိုင်ထပ်တဲထပ်ဗတံရ။ ကောန်ချင်သုဝဏ္ဏဘုံမိုင်လေဝ်
 ကဗ္ဗိဂွံခရ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုရ။ ဒွဲကျက်တြဲမတွံလပ်ခရ်တံၣ် သွက်ဇန်
 ဂမ္ဘိုင် ဂွံဒ်သေၣ်ရံ ဂွံဒ်စုတ်သမ္ဘိတဲ ပွဲ **BC 586** မဟာသက္ကရာဇ်
 (၁၁၁) ဂိတုဗင်ရဂိုဏ်ပေၣ် သိုင်သီဟသုဓမ္မရာဇာ ဒက်ပွန်လပ်
 ကျက်စေတီမွဲဇကု၊ သုပတမ်နူအခိုင်ဂ်တဲ သိုင်ကိုညးချင်
 ကွာန်မန်ကို စလျင်ကျင် ကျက်ကွေံကွေံရ။ သိုင်လေဝ် စူးဒ်သေၣ်ဒိုင်

ရုပ်တုဟ်ဟ်တံၣ် ကိုကျောန်ရုပ်ကျာ်တဲၣ် ရှိသော်တရ။

အတိုင်ဝင်ဟိုလ်မး အဃောကျာ်တြဲၣ် ရသိတြဲကျော ကဗ္ဗိဝံခါတ်သော်ကျာ် ညးမွဲတူၣ်တဲၣ် ဗီုညးကိုညး အာဒက်ပ္ပန် ကျာ်စေတီ ယုကျာ်တံၣ် (၁) ကျာ်ဂြင်နာ်၊ (၂) ကျာ်မံက်လအိတ်၊ (၃) ကျာ်နီရဂါဂီ၊ (၄) ကျာ်ဣသိယို၊ (၅) ကျာ်မောဟ်ဂိုင်၊ (၆) ကျာ်သိရိဒမာသိုက် တံမဒ်ရ။ ကျာ်တံၣ် သေၣ်ဒိုင်ဒိုလျာ်ဏီရ။ ပွဲအခါၣ် ကျာ်တြဲဂေတ်ဂွေတ်ဒေသစရိတ် ပွဲပွဲပွဲ၊ ချင်သုဝဏ္ဏဘုၣ် ဗွတ်မသုန်စောဲဒွာ်ဒ်ရောင်။ ဒွာ်ညးမအာလိုန်လဝ်တံၣ် ဒိုင်ပွတ် ဒွာ်ဒိုင်ဒိုလျာ်ရောင်ၣ် ညးမဗျိုင်ပတော်လဝ်ရ။ ဆး လညာတ် အဲးမွဲ ဒွာ်ကျာ်မအာလိုန်လဝ်တံၣ်တံၣ် တွဟ်နသေၣ် သုစွတ် သတ္တိကိုတဲၣ် ပုတ်ဂွတ်လဝ် လွှဲတံၣ်လးတံၣ်လဝ် ဒ်အာမာန်ရ။ ရံင်ကေတ်ကို တွၣ်လအာဝင်တဲးမွဲ ကောန်ချင်သုဝဏ္ဏဘုၣ်တံၣ် ဟိုတ်နူဝံဆိုညာတ်ကျာ်တေၣ်တွဟ်လောန် ဓရ်ပတော်တြိဟ်နက် လွှဲကျာ်တဲၣ် ကပေါတ်မဒ်အရပ်အရာကျာ်တံၣ်ကို၊ အဝယ်ကာယ ကျာ် မမိက်ကိုမွဲ မပ္ပံကုသော်ကိုသွဂရုရှ်သော်ရံၣ် ဒက်ပ္ပန်စေတီ ရှိသော် နဒ်ဒ်စွဲးကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ အာဏာစက်သုဝဏ္ဏဘုၣ်ဝံ ခိုက်ရံင်အကာဲလတူ တပေါကိုတပင် ညးမဒ်ကောန်ချင်လျှင် အာကုဗ္ဗိက် ပွဲချင်ဂလာ မဂံၣ်ခါတ်သော်ကျာ်ခွါတွၣ်တဲၣ် သိုင် ဥက္ကလာပ ကျွဲဗွန်လဝ် ကျာ်လျှင်ပွဲ **BC 592** တံၣ်ကို၊ ရံင်ကိုဝင် ညးဗွိက် စူဠသာလကိုမဟာသာလ အာဆိုကျာ် ပွဲဒီမကုလ ပဗ္ဗတ ပွဲချင်ရာဇာဂြိုဟ်တဲၣ် ဂံၣ်ခါတ်သော်ကျာ်ခါတွၣ် ဗွန်လဝ် ကျာ်သံင်တူ ဗွဲတြဲ ချင်ဟံသာဝတီဇော်မောင်တိုန်တဲၣ် ထပ်ကွန်မန်နင်ခါတ်တဲၣ်တဲၣ် လွေၣ်ဗွန်ကျာ်မံက်တံၣ်ကို၊ ရံင်ကိုဝင် ချင်တွဟ်ဟ်ဂမ္တိုင်တဲၣ် ဒ်ဒ်ရ အာဏာစက်သုဝဏ္ဏဘုၣ် ဇော်လှေၣ် လးတံၣ်တံၣ်ဒိုင်ၣ် ဂံၣ်တီကေတ်ရ။ နကိုယေန်သွာ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကွတ်သုခုမနာနာသတ်တံၣ်လဝ် ဇော်မောင်ဒိုင်ကိုရောင်ၣ် ဂံၣ်တီကေတ်မာန်ရ။

သိုင်သီဟသုဓမ္မရာဇာဝံ ဟိုတ်နူကမ္မောန်သျှင်ပြဲတဲၣ် ကဗ္ဗိဝံတဆိပ်ကြိတ်ဂုဏ် သီရိတြိဘုဝနာဒိတျပဏ္ဍိတသုဓမ္မ ရာဇာမဟာအဓိပတိသုရိယစန္ဒာ၊ ဂူကျာ်သိုင်ၣ် ဗန္ဓဒေဝီဂံၣ် တဆိပ် သီရိပဝရအတုလတိလောကမဟာဇိန္ဒာဓိပတိ သုဘဒ္ဒ ကလျာဏရတနမဟာဒေဝီ ပွဲမဟာသက္ကရာဇ် (၉၀) သွာ် **BC 560** သိုင်ၣ် ပိုင်ပြီချင် ပိုင်(၄၂) သွာ်တဲၣ် စုတိစာသွာ်ရ။

နူၣ်တဲၣ်ပွဲ **BC 560** ဂံၣ် သိုင်သီရိမာသောကရာဇာ ကောံ ဂူကျာ်သန္တိမိတြာဒေဝီထပ်ပကင်ရင်အာချင်ပွန်ရ။ ကျာ်တြဲ ကွကျာ်ချင်သဗ္ဗိလောန်ကျာ်ပိုင် (၃၅) သွာ်တဲၣ် ပွဲ**BC 549** မှာထေရ်ဂဝဗ္ဗတိ ဂံၣ်ခါတ်ဇော်မံၣ်တွၣ်တဲၣ် ထပ်ကွကျာ် ချင်သဗ္ဗိ သုဝဏ္ဏဘုၣ်တဲၣ် ဖွပ်ကိုသိုင်သီရိမာသောကရာဇာ သိုင်ဗွန်လဝ် ကျာ်စေတီ (၃၃) ဇာပွန်ရ။ သိုင်ဝံ ပကင်ရင်ချင် ပိုင် (၆၀)

ဗီုရုပ်ကျာ်ဇော်ပါလိတဗီုဒိုင် ရုပ်သိုင်မနုဟ် ကောံဂူကျာ်မင်္ဂလာဒေဝီ

ဗီုရုပ် ကျာ်ဇော်ပါလိတ ဗီုဒိုင်ဗဗေတ်တွာ် သိုင်မနုဟ် ပွဲသိုင်ဗကံ

သွာ်တဲၣ် ပွဲသက္ကရာဇ်သာသနာ (၄၄) **BC 500** ဂံၣ်စုတိစာ သွာ်ပွန်ရ။

နူၣ်တဲၣ်ပွဲ **BC 500** ဂံၣ်သိုင်ဓမ္မဒဿီရာဇာ ကောံ ဂူကျာ်သီရိဒေဝီ ဆက်ပကင်ရင်အာချင်ပွန်ရ။ သိုင်ဝံ ရုပ်သတ် ကျာ်သီလဝ်ခိုဟ် ချိုဟ်ကောက်စိကူးပွဲအရာလောကဝတ် ဓမ္မဝတ် ကုတ်ဒန်သွာ်ဖျေံအမှုစိစောန်တပ်တးတဲၣ် ကောန်ညးချင်ကွာန် ဂမ္တိုင် သျှိုက်မျိုက်၊ သာသနာလဝ် ဂီၢ်မြဟ်၊ ချင်ကွာန်ဓိုဟ် ဩဟ်တရ။ ပွဲသက္ကရာဇ်သာသနာ (၇၉) **BC 465** ဂံၣ် ပိုင်ပြီချင် (၃၅) သွာ် ဂံၣ်အာယုက် (၆၀) တဲၣ် စုတိစာသွာ်ရ။

နူၣ်သိုင်ဓမ္မဒဇ္ဇရာဇာ ကောံ ဂူကျာ်သုဝဏ္ဏဒေဝီ ဆက်ပကင်ရင်အာပွန်ရ။ သိုင်ဝံ မင်္ဂုဒေဝီဓရ်ကောံကောံရ။ သီကို ဗက်တံၣ်ဓရ် အကြာညးချင်ကွာန်တံၣ်တဲၣ် ဂံၣ်ဒင်ယု ဓမ္မဒဇ္ဇ၊ ဓမ္မဇေ၊ ဓမ္မဒတ္တ သိုင်ဓရ်လဝ်ကော်ရ။ သိုင်ဝံ ပွဲသက္ကရာဇ် သာသနာ (၁၁၇) **BC 427** ပိုင်ပြီချင် (၃၈) သွာ်တဲၣ်စုတိစာ အာသွာ်ပွန်ရ။

ပွဲ**BC 427** ဂံၣ် သိုင်အင်္ဂုရရာဇာ ကောံ ဂူကျာ်နန္ဒဒေဝီ ပွဲကေတ်အဝီ နူအပါအံက်ဇာတဲၣ် ဆက်ပိုင်ပြီအာပွန်ရ။ လက်ထက်သိုင်ဝံ ချင်သုဝဏ္ဏဘုၣ် စချီဒရိုက်ဒရောင်တိုန်ရ။ လက်ထက်ဝံ ဟိုတ်နူကူအရိုင် ဂကူသမေင် (မန်တံကော်

ဗိုက္ခာင်ချင်သဓိ သုဝဏ္ဏဘုံ နူသွာံစိုတ် BC 400

ဒတောင်သွိုင် ချင်ပထမသုဝဏ္ဏဘုမ်

ယုသွိုင်	BC ကွိုဒ်မှိုဟ်	BC စဉ်သွိုင်	စနူအာယုက်	အာယုက်ပိုင်ချင်	BC စုတ်	ယုဂ္ဂကျက်
သွိုင်သီဟသုဓမ္မရာဇာ	BC 622	BC 602	20 သွာံ	42 သွာံ	BC 560	ဗန္ဓဒေဝီ
သွိုင်သီရိမာသောကရာဇာ	BC 580	BC 560	20 သွာံ	60 သွာံ	BC 500	သန္တိမိတြာဒေဝီ
သွိုင်ဓမ္မဒဿိရာဇာ	BC 525	BC 500	25 သွာံ	35 သွာံ	BC 465	သီရိဒေဝီ
သွိုင်ဓမ္မဒဇ္ဇရာဇာ	BC 486	BC 465	21 သွာံ	38 သွာံ	BC 427	သုဝဏ္ဏဒေဝီ
သွိုင်အကိုရရာဇာ	BC 447	BC 427	20 သွာံ	20 သွာံ	BC 407	နန္ဒဒေဝီ

ကလော်ဍုင်) ဂ် ချံတံ ရန်ဓိလုပ်တံစယူနိမှိုဟ် ပွဲချင်သဓိ သုဝဏ္ဏဘုံရ။ သွိုင်အကိုရရာဇာဝံ တွဟ်နသွောံတံစွေဟ် ကုကလော်ဍုင် မဒ်ဂကူသမေင်တံတု သီထောံအဓိ နူအပါ အံက်ဇကု၊ စုတ်ထံင် ဒက်ဇုက်ခရေဟ်ထံင် ကိုအပါအံက် ပွိုင်ပိသွာံတု အပါအံက်ဂ်ဒးပကာဂစိုတ်ရ။ နူဂ် မိအံက်သွိုင် လေဝ် ဒ်ဒဒိုက်စိုတ် အာဇရေင်ကြိုင် ဒက်ဇိုင်တဲကိုသော်ကွိုပ် ပွောဗျေဇကု ပွဲကြိုင်တု ဒးပကာဂစိုတ်ပွန်ရ။ ဒွာဲဝံ သွာံအပါအံက်စုတ်ကိုသွာံသွိုင်ပိုင်နန်ဂ် ဟံက်ကိတ်ညီကွေံကွေံရ။ ဆဂး ချူထွေးဏာ အတိုင်ဝင်ရောင်။ ပွဲလက်ထက်ဝံ သောဏ ထေရ်ဂိုဏ်တုတ္တရထေရ် တံစွေဟ်ကိုဂကူသမေင်တံ နဒ်ထွေးဂိုဏ် ကွိုပ်သွိုင်အိန် ကျွတ်လွာ်သွင်ဇာဒိသိုင်ဓါ ကော်ဂး မနုဿသီဟ တု ဂွံဇူးကော် ကလော်ဍုင် မဒ်ဂကူသမေင်တံရ။ ပတ္တနုဂ်တု ရုပ်တံဂ် ကောန်ချင်သဓိတံ ရှေံသော်အိုတ်ရ။

နူဂ် လပ်ကျာထတ်ကျိဒ်တု ချင်ပထမသုဝဏ္ဏဘုံ ဗြိုက် လိုလ်အာရ။ ဒွာဲဏံ လညာတ်အဲဗူး ကျိဒ်လပ် (သုဏာမိ)တု ချင်လို ဂကူသမေင်တံလေဝ် ဟီအိုတ်အာ ဒ်ဂွံရောင်။ သွိုင်အကိုရရာဇာဂ် ပိုင်ပိုင်ချင် (၂၀) သွာံ ပွဲသက္ကရာဇ်သာသွာ (၁၃၇) BC 407 ဂွံအာယုက် (၄၀) သွာံဂ် စုတ်စအာသွင် အကြာဍုင်လပ်ဂ်တု ချင်ပထမသုဝဏ္ဏဘုံ လိုလ်အာပွဲ BC 407 ဂ်ရ။

ချင်သုဝဏ္ဏဘုံ ဝံ သွိုင်ပိုင် ပြီမသုန်အဆက် အတိုင်သိုအင်လတူတေအ်ဂ် လုတ်သမ္ဘိကော်မာန်ရ။

သွမန်

နာဆာန်ပိုင်

ခစေပ်မဲကဒါတ်
ခပြုကိုက်ဗွန်
ကလတ်ကလုံ
ဗဒပ်ပက်ကြိုက်
လအ်ရသွမန်
ဖက်ဒးဒ်ရဲ
သွမန်ဟိုဏာ
စတဲယဲအောန်
ရံင်ကွာသွ

ဇော်အိုတ်တီဂြိုင်
အဲမံင်လင်တြံ
ညးလီလပဟို
ဟိုဒးဟံကလင်
စိုတ်အိုတ်ကိုမန်
ဟိုတ်ခပ်ပိဝိုင်
မဲကွမ်သွမ်ပြင်
ဟံလုတ်ဟာမန်
ညာတ်မုက်ဒေကော
မံင်ညင်ကွဗြန်
ညာတ်ဂကူညးဗျို
ခိုဟ်ကွံရဲ
မန်ကိုမန်ဗွန်
ပွဲအခာန်ဂတ
သွမန်စခိုဟ်
ဟံရံင်ဥပမာ
မံင်မွဲကရောမ်
နွံကိုရှ်သာ
တုအ်ညးအဲမန်
ကြင်အာကြင်ကွင်
သိုင်သို့မွဲမ
ချပ်တဲချပ်ဗွန်
ဒးပကောမ်ဒးပကော်

ဒ်ရဲသိုက
တန်ဒ်မွဲရ
ဒ်ရဲမွဲသွ
ရော်စုတ်သိုက
ဒင်တလင်ကွဲရ
စတဲဗုင်တောင်
ဟံအိုတ်နွံတောင်
စိစောန်ပညာ
ဟွံစတဲဥပမာ

ဒ်ဂရိုင်ပွဲဂကူ
ကောမ်လင်သတ္တ
အဲတီသိုဖအိုတ်
တင်ပတိုန်သိုဒုဟ်
ယောန်လုပ်ကရောမ်သွ
ဘိုင်တလိုင်ကွင်
ကြင်မံင်အကြာညး
ညောန်ကိုဂကူအိုတ်
ပရောခိုဟ်ဟံဟို
ဂြိုဂြိုက်သေက်ဇို
အီဂြိုင်မံင်ခိုဟ်
ဟံဂံင်ဂြိုဂြိုက်
တန်စာဒ်သွ
သွက်ဂကူဂွံကွက်
စတဲတဲအာ
ညးစွံလင်ကွာ
ကောမ်ဒ်မွဲကွာ
တုပ်သွဥပမာ
ကောန်ညိခပ်ညီ
ဘဝဟံချင်
ဒွမ်ကိုသွာံ
ဗိုလီဂွံပတန်
ကဆော်စှော်ကိုသွာမ်

ဟိုပရောကောတ်ချင်
စိုပ်အခိုင်လီမု
ချင်မွဲတုာ်
မင်မံင်ဒေဝတ်
ကောမ်တဲကောမ်ဗွန်
ကောန်ရပ်လင်လိက်
ဂိုင်ဒေပ်လင်ကဆံင်
ကဆံင်ဟာချင်ဟာ
ထောက်ကိုဒးတီ

ယပ်နာဲကောန်ခိုဟ်
ကလောသိုညးအဲ
ကွင်ကောမ်ကရောမ်နာဲ
စုတ်လင်ပွဲကွိုပ်
စိုတ်သွဲစိုတ်လး
ဒးမံင်ပွဲသွောင်
မန်တိုက်တိုဒ်
ကြစးပျိုတ်အာ
ဂလာန်ဗကန်အတိုင်ဂကူ

ကွင်စာပိရ
ဂွံကလိဂွံချင်
ဗိုလင်ဆဝင်
ဂကူကြပ်အိုတ်ရ
ကောမ်တဲဟံကောန်
ထိုက်မိုဟ်တီဂြိုင်
ဖေက်ညးပွင်ဏာ
ကွာဟံချိုတ်ဏီ
ဝင်ဏောင်ဟံတောင်

အိုတ်တိုဟ်အတိုင်ဂကူ
တောဲဗက်ကောတ်ချင်
ဗွဲကိုသိုဝတ်
တပ်တးသွက်ဂကူ
ဇူးလင်ကိုဂွံင်
ဟံကိုအဂတီ
ဗိုဗျဟ်ဂုန်နာဲ
ဂကူဟာဟံဝိုတ်
ပစူကျိုပ်ကောန်ကိုတပ်ညီ ။

นิตยานุสาสนี

ฉบบัฏฐะปะนัฏฐะ

พระมหาจุฬารัตน์ ญาณจาโร

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

คติคำสอนเป็นคำสั่งสอนที่ผู้เฒ่าผู้แก่ในแต่ละท้องถิ่น ได้ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และ สอนลูกสอนหลานให้ดำรงตนในทางที่ถูกต้องตามจารีต ประเพณีของบรรพชน คติคำสอนจะแฝงไปด้วยข้อคิดที่เป็น ประโยชน์ สะท้อนให้เห็นถึงคติความเชื่อระบบความคิด และ วิถีชีวิตของกลุ่มชน ประยุกต์ใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

อัฐังคณนํ อัฐังคณนํ

(เหอะตุ่นเหอะปะจะฮ์ เหอะทะปะฮ์เหอะปะฮม)

คำศัพท์	อัฐัง	(เหอะ) - ไม่
	คณนํ	(ตุ่น) - พาย
	นํ	(เหอะปะ) - อย่า
	ฮ	(จะฮ์) - คัดค้าน, ต่อต้าน, ทวน, รา
	อัฐัง	(ทะปะฮ์) - แสดง, อวด, ชี้แจง, ไช
	อัฐัง	(ฮม) - พุด

ความหมาย ไม่พายอย่ารา ไม่แนะอย่าว่า

สำนวนนี้เกิดจากการที่คนมอญในสมัยก่อนใช้เรือเป็น พาหนะในการสัญจรไปมา คนที่ไม่ช่วยพายแล้วยังเอาเท้า ราน้ำทำให้เรือแล่นช้า เช่นเดียวกับคนที่เมื่อเห็นผู้อื่นทำการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ก็เอาแต่ติโน่นตินี้ แต่ไม่ได้ช่วยแนะนำหรือ ชี้ทางให้ เป็นคนประเภทถ่วงความเจริญของหมู่คณะและ สังคม

สำนวนนี้ใช้พุดในลักษณะเหน็บแนมเปรียบเทียบกับ บุคคลที่เกะกะขัดขวางการทำงานของผู้อื่น ก่อความให้บุคคล อื่นทำงานไม่สะดวก หรือพุดให้เสียกำลังใจโดยที่ตัวเองก็ไม่ ช่วยทำ ดังโคลงสุภาษิตเก่า ว่า

“มือมีไม่ถ่อทั้ง	ไม่พาย
เท้ารอน้ำกระจ่าย	ชักช้า
เขากอบกิจขวาย	ชวนอยู่ ไฉนนา
กล่าวขัดขวางทางถ้ำ	ถ่วงเท้าอย่าทำ”

อัฐังคณนํ อัฐังคณนํ
(ฮมกะนัฏฐะปะนัฏฐะเนียง ฮมกะนัฏฐะปะนัฏฐะเตาะฮ์)

คำศัพท์	อัฐัง	(ฮม) - พุด
	คณนํ	(กะนัฏฐะ) - หนู
	อัฐัง	(ทะปะฮ์) - แสดง, ให้ดู
	อัฐัง	(ชะเนียง) - ปีก
	คณนํ	(แกะเจม) - นก
	อัฐัง	(เตาะฮ์) - นม

ความหมาย พุดหนูปีก พุดนกโชนม

สำนวนนี้เกิดจากนิทานปรัมปราที่ว่า สัตว์ปีกกับสัตว์ สี่เท้าเกิดทะเลาะวิวาทกัน ต่างก็ระดมกำลังพลของฝ่ายตน เพื่อ จะทำสงครามกัน สัตว์สี่เท้ามีช้างเป็นหัวหน้าก็สั่งบริวารของ ตนให้ไปประกาศว่าสัตว์ไหนที่ต้องการจะเข้ากับฝ่ายตน ต้องจ่ายเงินบำรุงเพื่อช่วยเหลือในการทำสงคราม เหล่าสัตว์สี่ เท้าต่างก็จ่ายเพื่อเข้าเป็นสมาชิก ครั้นไปถึงค้ำควแล้วแจ้ง ความประสงค์ให้ทราบ ค้ำควก็บอกปิดแล้วชูปีกให้ดูว่า ตัวเราไม่ใช่สัตว์สี่เท้า เพราะเรามีปีก

ฝ่ายสัตว์ปีกซึ่งมีนกอินทรีเป็นหัวหน้าก็สั่งบริวารของตน ให้ไปประกาศเช่นกันว่า หากสัตว์ไหนที่ต้องการจะเข้ากับ ฝ่ายตน ต้องจ่ายเงินบำรุงในการทำสงครามกับสัตว์สี่เท้า บรรดาสัตว์ปีกทั้งหลายต่างก็จ่ายเพื่อเข้าเป็นสมาชิก ครั้นไปถึง ค้ำควแล้วแจ้งความประสงค์ให้ทราบ ค้ำควก็บอกปิดแล้ว แสดงนมให้ดูว่า ตัวเราไม่ใช่สัตว์ปีก เพราะเรามีนม

สำนวนนี้ใช้เปรียบคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง หรือทำ อะไรไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน และพร้อมที่จะผสมกลมกลืน ไปกับฝ่ายไหนก็ได้

อีกนัยหนึ่งใช้เปรียบบุคคลที่ยึดประโยชน์ของตัวเอง

เป็นที่ตั้ง สิ่งไหนที่ตนได้ประโยชน์ก็เอาด้วย สิ่งไหนที่ต้องเสียประโยชน์ก็จะไม่รับรู้อย่างเช่นถ้ามีความดีความชอบหรือความดีงามเกี่ยวกับมอญ ก็ประกาศตนให้รู้ว่าเป็นมอญเหมือนกัน แต่ถ้าต้องเสียสละเงินทองเล็กๆ น้อยๆ เพื่องานที่เกี่ยวกับบรรพบุรุษก็จะปฏิเสธทันทีว่าตนไม่ใช่มอญหรือทำแล้วไม่เห็นได้อะไร

ဝူဇီဝံပါ ဂျီဘာဝံခွဲ

(พะเบอเหอะပါ เพราะฮัชาเหอะมัว)

คำศัพท์ ဝူ (พะ) - แกง
 ဇီ (เบอ) - เกลือ
 ဝံ (เหอะ) - 'ไม่'
 ပါ (ปา) - ประสม, ผสม
 ဂျီဘာ (เหฺราะฮัชา) - รสชาติ
 ဝံခွဲ (เหอะมัว) - 'ไม่มี'

ความหมาย แกงขาดเกลือ รสชาติไม่มี

สำนวนนี้เกิดจากการปรุงอาหารเกลือเป็นส่วนประสมที่จะชुरสทำให้อาหารมีรสชาติดีกลมกล่อม เพราะในอดีตไม่มีชुरสเหมือนในปัจจุบัน ถ้าขาดเกลือรสชาติอาหารก็จะจืดชืด

สำนวนนี้ใช้ในลักษณะให้กำลังใจแก่ตนเอง และผู้อื่นในเมื่อประสบอุปสรรค จะได้ไม่ย่อท้อหรือ สยบยอม ให้คิดเสียว่า ปัญหาและอุปสรรคเป็นเหมือนด่านทดลองความอดทนและความมุ่งมั่นของเรา ทำให้เราได้มีประสบการณ์และคิดวิธีการที่จะเอาชนะปัญหา และอุปสรรคนั้น ทำให้เกิดความกระตือรือร้น ประหนึ่งว่าทำให้ชีวิตเรามีรสชาติ คือมีพลังในการที่จะฟันฝ่า ปัญหาและอุปสรรคนั้น ๆ ให้จงได้

ကော့ယဲတဆာန် ညးဍုင်ကွန်ကျုတ်

(โกนหย่ายตะซาน แหฺญะฮัเต็งกฺวานดูฮั)

คำศัพท์ ကော့ (โกน) - ลูก
 ယဲ (หย่าย) - แม่
 တ (ตะ) - พ่อ
 ဆာန် (ซาน) - รัก
 ညးဍုင်ကွန် (แหฺญะฮัเต็งกฺวาน) - ชาวบ้าน
 ကျုတ် (ดูฮั) - เกลียด, รั้งเกี่ยว

ความหมาย ลูกที่พ่อแม่รัก ชาวบ้านมักเกลียด

ลูกย่อมเป็นที่รักของพ่อแม่ แม้ว่าลูกจะมีความประพฤติไม่ดี ฉกชิงวิ่งราว จี้ปล้น หรือประพฤติชั่วอีก จีปาละพ่อแม่ก็ยังรักลูกไม่เสื่อมคลาย ไม่มีอะไรมาพรากความรักที่พ่อแม่มีต่อลูกได้ แม้ว่าคนอื่นจะพากันสาปแช่ง ไม่อยากคบค้าสมาคมด้วยก็ตาม

สำนวนนี้ใช้เปรียบเทียบกับบุคคลที่เป็นคนโปรดหรือคนสนิทของเจ้านายหรือผู้บังคับบัญชา บุคคลประเภทนี้มีหน้าที่เป็นหูเป็นตาให้กับผู้บังคับบัญชา คอยรายงานพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน คนประเภทนี้มักจะไดดิบได้ดี มีความก้าวหน้าในสายงานมากกว่าผู้ร่วมงานคนอื่น แต่มักจะเข้ากับผู้ร่วมงานไม่ได้ เป็นที่จงเกลียดจงชัง ไม่มีเพื่อนร่วมงานจะคบค้าสมาคมด้วย

အာကလော ၆ကလုတ်

(อากะเลา จาวกะลุด)

คำศัพท์ အာ (อา) - ไป
 ကလော (กะเลา) - ญาติ
 ၆ (จาว) - กลับ
 ကလုတ် (กะลุด) - ทูต

ความหมาย ไปเหมือนญาติ กลับเหมือนทูต

ธรรมดาญาติพี่น้องที่อยู่ห่างไกลกัน นานครั้งถึงได้มีโอกาสพบปะกัน เมื่อได้พบกันเนื่องในโอกาสใดก็ตาม หรือไปเยี่ยมเยียนกัน ก็มีความปิติยินดีแสดงความรู้สึกอย่างจริงใจ ไม่ได้มุงร้ายกัน มุงที่จะช่วยเหลือเจือจาน แบ่งปันแก่กัน มีความบริสุทธิ์ใจต่อกัน

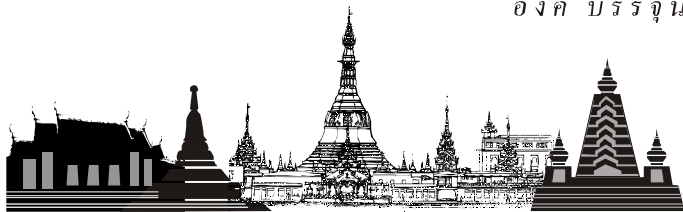
ทูตมีหน้าที่เชื่อมสัมพันธ์ไมตรี มีหน้าที่เจรจาความให้เกิดสันติ คอยไกลเกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และประสานความร่วมมือของทุกฝ่าย

สำนวนนี้ใช้เตือนบุคคลว่า เวลาเราไปหาคนอื่นให้รู้สึกว่าเขาเป็นเสมือนญาติเรา นำแต่สิ่งที่ดี ๆ ไปให้เขา ให้เขามีความรู้สึกที่ดีได้พบเรา ประหนึ่งว่าญาติที่จากกันไปนานได้มาพบกัน เมื่อลากลับก็ฝากมิตรภาพ ความซาบซึ้งใจ ความตราตรึงใจ และสร้างความประทับใจไว้ ดังสำนวนว่า ไปให้เขารักจากให้เขาคิดถึง

วัดมอญในเมืองไทย

วงศ์ บรรณ

วัดม่วง

ความเป็นมาของ “บ้านม่วง” ชุมชนมอญแห่งใหญ่ของอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จากการบอกเล่าของชาวบ้าน เชื่อกันว่าบรรพชนรุ่นแรกอพยพจากพม่า ในสมัยสมเด็จพระนเรศวร (พ.ศ. ๒๑๓๓-๒๑๔๔) โดยติดตามพระมหาเถระคันฉ่อง ซึ่งเป็นพระสงฆ์มอญ เข้ามาตั้งถิ่นฐานยังริมแม่น้ำแม่กลอง โดยใช้ชื่อหมู่บ้านเหมือนบ้านเดิมในเมืองมอญว่า “บ้านม่วง” (กวานกริก) และได้สร้างวัดประจำหมู่บ้านว่า “วัดม่วง” ต่อมา

ในทะเบียนวัดของกรมการศาสนา ได้ระบุว่า “วัดม่วง” ประกาศจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓ ซึ่งตรงกับสมัยอยุธยา ในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ (พ.ศ. ๒๑๙๙-๒๒๓๑)

แต่จากการค้นคว้าและอ่านคัมภีร์ใบลาน (อักษรมอญ) จำนวนมาก ที่มีในวัดม่วง พบว่าคัมภีร์ส่วนใหญ่ระบุจารที่วัดม่วง

หมู่อาคารเสนาสนสงฆ์วัดม่วง ด้านติดถนนหลังวัด

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านมอญวัดม่วง และศูนย์มอญศึกษา

และระบุศักราชจารอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลางจนถึงปัจจุบัน

คัมภีร์ใบลานที่จารเก่าที่สุด คือ คัมภีร์ใบลาน หมายเลข ๓๒๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับพระบริติ (๑๒ ตำนาน) ในตอนท้ายจารไว้ว่า: “....ศักราช ๑๐๐๐ เดือน ๖ แรม ๕ ค่ำ วันศุกร์ จารเสร็จ เมื่อตะวันบ่าย กระผมชื่อ อุตตมะจารไว้ในวัดม่วง”

“ศักราช ๑๐๐๐” นั้นเป็นจุลศักราช เมื่อเทียบเป็นพุทธศักราช จะเท่ากับ (๑๐๐๐+๑๑๘๑) พ.ศ. ๒๑๘๑ ซึ่งตรงกับสมัยอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. ๒๑๗๓-๒๑๙๔) และหลังรัชกาลสมเด็จพระนเรศวรประมาณ ๓๐ ปีเศษ จึงอาจจะเป็นได้ว่า ชวามอญรุ่นแรกของบ้านม่วง อาจอพยพมาในราวสมัยสมเด็จพระนเรศวรจริง และใช้เวลาในการตั้งชุมชน และสร้างวัด และจารคัมภีร์ใบลานที่เก่าที่สุดในเวลาอีก ๓๐ ปีเศษต่อมา

อย่างไรก็ตาม อายุของการจารคัมภีร์ใบลานผูกลี้ แสดงว่าในปี พ.ศ. ๒๑๓๑ สมัยอยุธยา ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ได้มีวัดม่วงแล้ว และวัดม่วงมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕๔ ปี มาแล้วอย่างแน่นอน

นั่นหมายความว่า ชุมชนมอญบ้านม่วง เป็นชุมชนที่เก่าแก่กว่า ๓๕๔ ปีด้วย

ชวามอญในบ้านม่วงก็เช่นเดียวกับชุมชนมอญอื่น ๆ ในบริเวณฝั่งแม่น้ำแม่กลอง เช่น บ้านโป่ง โพธาราม ที่มีชวามอญอพยพเข้ามาหลายครั้ง นับแต่สมัยอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทั้งอพยพมาจากเมืองมอญโดยตรง และอพยพมาจากกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ และจากหมู่บ้านอื่น ๆ ในบริเวณแม่น้ำแม่กลอง การหนีภัยสงคราม ตามมาอยู่กับเครือญาติ และการแต่งงานระหว่างกัน

“ชาวบ้านม่วง” ต่างเคร่งครัดในพระพุทธศาสนา มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ยังสามารถดำรงวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชวามอญอยู่ได้อย่างเหนียวแน่น

วัดม่วง เป็นศูนย์รวมจิตใจ และการศึกษาของชาวบ้านม่วง ตลอดชีวิตของชวามอญบ้านม่วงนั้นเกี่ยวข้องกับวัด ตั้งแต่เกิดกระทั่งตาย “พระ” โดยเฉพาะท่านเจ้าอาวาสจึงมีบทบาทเป็นผู้นำทางจิตใจ การศึกษา และการพัฒนาชุมชน

ในสมัยก่อน พ่อแม่จะพาลูกไปทำบุญที่วัดเสมอ และเด็กชายทุกคนจะส่งไปอยู่ประจำที่วัดเพื่อเล่าเรียนหนังสือมอญ โดยมีพระเป็นครูสอนการเขียน-อ่านภาษามอญ เด็กเหล่านั้นจะช่วยงานวัดด้วย เมื่อเรียนจบแล้วถึงวัย ก็จะไปช่วยเรียนอีกอย่าง

น้อย ๓ พรรษา ชาวบ้านม่วงจะเรียกคนที่เล่าเรียน หรือบวชเรียน มาแล้วว่า “**คนได้หนังสือมอญ**”

เด็กหญิงมอญบ้านม่วง เริ่มมีโอกาสเรียนหนังสือ แต่เป็นการเรียนหนังสือไทย เมื่อทางจังหวัดราชบุรีร่วมกับชาวบ้านม่วงและหลวงปู่เข็ม (พระครูชัยคีรีศรีสวัสดิ์) เจ้าอาวาสวัดม่วง ในสมัยนั้นได้สร้างอาคารเรียนหลังแรกในวัด เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ ให้ลูกหลานชาวบ้านได้ศึกษาเล่าเรียน และต่อมาได้เปิดโรงเรียนเป็นทางการใน พ.ศ. ๒๔๘๐ ชื่อโรงเรียนวัดม่วง (ศรี ประชา)

วัดม่วงในสมัยหลวงปู่เข็ม เจริญมาก เพราะหลวงปู่เข็ม เป็นองค์อุปถัมภ์ตอนเหนือลุ่มแม่น้ำแม่กลองนี้เพียงองค์เดียว ชาวมอญ ชาวกะเหรี่ยง ตอนเหนือลุ่มแม่น้ำแม่กลองขึ้นไปถึง เมืองกาญจนบุรีล่องแพมาบวช คนลาวจากหนองปลาหม้อและ ชาวมอญสองฝั่งตอนบนก็มาบวชที่วัดม่วงกัน

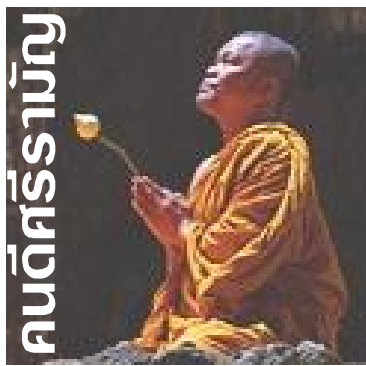
หลังจากหลวงปู่เข็มมรณภาพแล้ว วัดม่วงมีท่านเจ้าอาวาส ต่อมา คือ หลวงปู่โวะ หลวงปู่ดวง (พระครูสังวรวิวัฒน์) และอาจารย์ถม (พระครูวรธรรมพิทักษ์) ชาวบ้านม่วงต่างให้ความเคารพท่านเจ้าอาวาสวัดม่วงมาก เมื่อมีเรื่องราวคดีความกัน ถ้าได้รับการว่ากล่าวจากท่าน มักจะยุติ ชาวบ้านจึงอยู่กันอย่างสันติ ไม่ค่อยมีปัญหาในการอยู่ร่วมกันในชุมชน

บ้านม่วง เป็นชุมชนมอญริมแม่น้ำแม่กลองที่เก่าแก่นับแต่สมัยอยุธยาตอนกลาง และมี **วัดม่วง** เป็นศูนย์รวมจิตใจมาตลอดจนทุกวันนี้ เป็นหมู่บ้านมอญที่ยังคงมีวัฒนธรรมมอญอยู่มาก ดังจะเห็นได้จากประเพณีการนับถือผี และประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนา

อย่างไรก็ตาม การที่ชาวมอญบ้านม่วงนับถือผี และเคร่งครัดในพุทธศาสนา ทำให้ชาวบ้านม่วงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงานให้ชุมชนและวัด ทำให้วัฒนธรรมเดิมยังดำรงอยู่ได้ และยังมีพลังในการรักษาชุมชนหมู่บ้าน ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจภายนอกที่กำลังท้าทายการเปลี่ยนแปลงภายในหมู่บ้านบ้านม่วง

ปัจจุบันวัดม่วง มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านมอญ ได้รับการจัดตั้งเป็น **ศูนย์มอญศึกษา** เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่อง **มอญ** และเก็บรวบรวมโบราณวัตถุ เช่น คัมภีร์งาช้างจารึกอักษรมอญ ธรรมาสัน พระพุทธรูป เครื่องใช้ในวิถีชีวิตมอญ รวมทั้งโรงเรียนวัดม่วงยังได้เปิดหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชุมชน จัดการเรียนการสอน **นาฏศิลป์มอญ** และหลักสูตรภาษามอญในโรงเรียนอีกด้วย

สุ กั ณฺ ญ า เ บ า เ นี ด

กำนันแว:

บุญคุณต้องทดแทน มีความแค้นต้องอภัย

นายประดิษฐ์ (แว) ทรงลักษณ์ กับรางวัลกำนันยอดเยี่ยม ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ความสำเร็จของคนเจ้านั้นไม่ได้อยู่ที่การมีฐานะร่ำรวย หรือมีตำแหน่งหน้าที่การงานใหญ่โตเหนือคนอื่น แต่ความสำเร็จนั้นอยู่ที่การใช้ชีวิตอย่างมีความสุข มีความพอประมาณ ทำงานในหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ เสียสละและจริงใจต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุก ๆ คนควรจะมี และยกย่องขึ้นเป็นคุณสมบัติสำคัญของการเป็นผู้นำที่ดีอีกด้วย

กำนันแว หรือ นายประดิษฐ์ ทรงลักษณ์ กำนันคนมอญแห่งตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เป็นผู้

หนึ่งที่มีหลักคิดแห่งการทำงาน และการดำเนินชีวิตที่น่าสนใจ ผลงานของกำนันเป็นที่ประจักษ์ชัดในวงกว้าง จนกระทั่งกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกย่องสรรเสริญ และตอบแทนคุณงามความดีโดยมอบรางวัลกำนันยอดเยี่ยม ของจังหวัดสมุทรสาคร หรือ รางวัลแหวนทองคำ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งกำนันได้เปิดใจถึงที่มาของความสำเร็กว่า....

“..เรามีความจริงใจกับชาวบ้าน แล้วอีกส่วนหนึ่ง เรามีความจริงใจกับเจ้านาย เพราะเราซื่อสัตย์และจริงใจมาโดยตลอด เราก็มาช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับลูกบ้านเรา แล้วลูกบ้านเราก็เห็นความสำคัญ เพราะเราได้นำความเจริญมาให้ชีวิตมาถึงทุกวันนี้ถือว่าสุดยอดแห่งชีวิตแล้ว เพราะเราได้เป็นกำนัน บางคนมีเงินเป็นหลายล้านสิบล้านยี่สิบล้าน ก็ไม่มีโอกาส แต่ว่าโดยส่วนตัวแล้วถือว่าประสบผลสำเร็จ บ้านอาจจะเป็นบ้านเล็ก ๆ และ เราก็มีความจริงใจ ...”

วันนี้ชุมชนมอญตำบลบ้านเกาะพัฒนาไปมาก ดูผิดหูผิดตากว่าแต่ก่อน สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือถนนหนทางหลายสายที่กำนันมีส่วนในการผลักดัน นอกจากงานด้านสาธารณูปโภคแล้ว งานด้านสังคมกำนันก็ให้ความสำคัญไม่ได้ยิ่งหย่อนกว่ากัน การันตีด้วยรางวัลต่าง ๆ อาทิเช่นรางวัล หมู่บ้านปลอดยาเสพติด และรางวัลการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองดีเด่น เป็นต้น ส่วนในด้านการศึกษา กำนันแวได้ทำตนให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลอื่น ปัจจุบันได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาชุมชน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในเรื่องนี้กำนันได้ย้อนให้ฟังว่าเมื่อก่อน ก็ไม่มีใครสนใจเรื่องการศึกษาเท่าที่ควร นอกจากโรงเรียนเมื่ออยู่ชั้น ป.๕ ก็ไม่ได้เรียนต่ออีก เมื่อเติบโตขึ้นกระทั่งมีครอบครัว ประกอบอาชีพเป็นพ่อค้ารับส่งน้ำตาลและจากดับจากชาวบ้าน ก็เริ่มตระหนักว่าถ้าไม่มีความรู้อยู่บ้างก็คงจะเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยแท้จึงตัดสินใจเรียนต่อ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย (ม.๖) จากศูนย์ การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร และเมื่อมาเป็นกำนันแล้วก็พยายามชวนชาวบ้านเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาต่อเนื่องมาจนสำเร็จ กำนันได้ให้ข้อคิดเรื่องการศึกษาว่า เป็นการพัฒนามนุษย์อย่างหนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างชาติต่อไป และสำหรับการเป็นผู้นำความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในด้านต่าง ๆ อีกด้วย

“....การศึกษามันเป็นชีวิตจิตใจของผมเลย เพราะคนเราจะสร้างประเทศสร้างชาติได้มันก็ต้องสร้างมนุษย์ก่อน ถ้ามว่า

การสร้างมนุษย์นั้น ถ้าเด็กกลุ่มลูกหลานเราไม่มีการศึกษา เรา
จะสร้างชาติสร้างมนุษย์พัฒนาบ้านเมืองอย่างไร...ความรู้เป็น
สมบัติติดตัวที่ดีมาก ๆ ถ้าผู้นำไม่เรียนก็จะส่งผลให้การพัฒนา
ตำบลไปได้อย่างช้า มันก็ไม่ค่อยทันเขา ผู้นำต้องเรียนไว้ ถ้าไม่ได้
เรียนก็จะพัฒนาแบบผิด ๆ ถูก ๆ กล้า ๆ กลัว ๆ ถ้าจะให้ดีต้อง
ผลักดันลูกหลานเราเพื่อเอาความรู้มาช่วยกันพัฒนาบ้านเรา....”
กำนันกล่าวอย่างอารมณ์ดี

อีกสิ่งหนึ่งที่มักจะได้ยินกำนันแวพูดติดปากเสมอ ๆ
ก็คือ “**บุญคุณต้องทดแทน มีความจำเป็นต้องอภัย**” ถือเป็น
คติพจน์ประจำใจและเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตเลยทีเดียวว่าได้
บุคคลผู้หนึ่งที่กำนันแวนั้นระลึกในบุญคุณอยู่เสมอคือ “เฮี้ยม่อ”
(นายมณฑล ไกรวัณนนุสรณ์ อดีต ส.ส.จังหวัดสมุทรสาคร) ผู้ซื่อ
แนและช่วยเหลือตนมาโดยตลอด รวมทั้งกระตุ้นให้หาความรู้
เพิ่มเติมตั้งแต่ยังไม่ได้มาเป็นกำนัน กำนันยังคงจดจำคำพูดคำ
นั้นของเฮี้ยม่อได้อย่างแม่นยำจนทุกวันนี้ “เฮี้ยม่อ แอ เอ็งไปเรียน
หนังสือไป เรียนเอาวุฒิไว้” ผมตอบว่า “ผมไม่เรียนหรอก” เฮี้ยม่อ
ก็พูดกลับมาว่า “เอ็งเป็นใคร กูเป็นส.ส. กูยังไปเรียน” เราก็เลยไป
เรียนตั้งแต่นั้นมา ดังนั้นความสำเร็จด้านการศึกษาและงานการ
เมืองจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ติดนักการเมืองท่านนี้มีส่วนผลักดัน

ดังนั้นการศึกษาจึงเปรียบเสมือนการติดอาวุธทางปัญญา
เพื่อต่อสู้กับอุปสรรคนานับประการ กำนันแวได้นำความรู้ และ
หลักการพัฒนาชุมชนมาพัฒนาตำบลบ้านเกาะ โดยน้อมนำ
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวทางใน
การแก้ปัญหา นั่นก็คือ “**เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา**” ซึ่งสามารถ
ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็น
เป็นปัญหาชุมชน ปัญหาชาติบ้านเมือง แม้แต่ปัญหาชีวิตก็แก้ไข
ได้ โดยมีหลักการง่าย ๆ คือ การเข้าใจนั้นเป็นขั้นแรกของการ
เข้าใจกับสภาพความเป็นไปของ “ปัญหา” ที่เกิดขึ้น สิ่งแวดล้อม
และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวิถีคิด และวิถีของความเป็นอยู่ ส่วนการ
เข้าถึงก็คือเข้าถึง “คน” ซึ่งต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจ
ระหว่างกันอย่างถูกต้อง สุดท้ายคือการพัฒนา ก็คือการพัฒนา
บนพื้นฐานความต้องการของคนที่เราทำความเข้าใจ และเข้าถึง
อย่างถ่องแท้แน่นอน

เหนือสิ่งอื่นใดด้วยความที่กำนันเป็นคนมอญโดยสาย
เลือด สำนึกความเป็นมอญจึงมีอยู่อย่างเต็มเปี่ยมจึงสัมผัสได้
จากความในใจที่ถ่ายทอดออกมา.....

“...คนมอญนี้รัก ไปเจอคนมอญจะมีความสุขในใจ
อยากไปพูดไปคุย อยากจะไปเป็นพี่เป็นน้อง คนมอญบ้านเรา

หรือคนมอญต่างจังหวัด มอญต่างประเทศ มอญพม่า อยากจะ
รู้จักเขาเพราะก็มีจิตสำนึก เราก็มอญเหมือนกัน อยากจะให้เข
ารวมกัน อยากให้คนมอญมีประเทศมอญ นี่คือพูดจากใจจริง...”

สอดคล้องกับสภาวการณปัจจุบันพบว่า มีพี่น้องชาว
มอญจากเมืองมอญ (ประเทศพม่า) เข้ามาทำงานและอาศัย
อยู่ในจังหวัดสมุทรสาครหลายแสนคน รวมทั้งภายในชุมชน
มอญตำบลบ้านเกาะด้วยนั้น ในฐานะผู้นำและเป็นคนมอญ
กำนันแวจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสมานฉันท์ และ
ภราดรภาพบนพื้นฐานความสำนึกร่วมทางชาติพันธุ์มอญ โดย
ไม่คิด “**แยกเขาแยกเรา**” สะท้อนผ่านงานวันชาติมอญ หรืองาน
รำลึกบรรพชนมอญ ณ วัดศิริมงคล ซึ่งคนมอญทั้งสองแผ่นดิน
ได้มาพบปะและแสดงออกถึงความเป็นมอญร่วมกัน

งานวันชาติมอญ หรือ งานรำลึกบรรพชนมอญ ครั้งที่ ๕๙ ณ
วัดศิริมงคล ในปีนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่สอง พี่น้องชาวมอญที่มาทำงาน
ในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนมากมารวมตัวกันอยู่ที่นี่

กำนันประดิษฐ์ (แว) ทรงลักษณ์ ขณะกล่าวเปิดงานวันชาติมอญ ครั้งที่
๕๙ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ณ วัดศิริมงคล ตำบลบ้านเกาะ
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

“...การทำบุญวันชาติมอญ ทำบุญวันบรรพชนคนมอญ ก็ได้เตรียมงานใหญ่โตและก็ให้ต้อนรับเราดี เป็นวัฒนธรรมที่น่าจะเอาเยี่ยงอย่าง ผมก็เห็นชอบด้วย มองเห็นความสำคัญที่เขาสามัคคีกัน มาจากหลายที่มาวมตัวกันเป็นจุดเดียวกัน เหมือนนัดพบกันด้วยจิตใจ ถือว่าเขาก็ยังมีความรักความสามัคคีกัน...” กำนันให้ความเห็น

กำนันแวนในฐานะผู้นำชุมชนมอญตำบลบ้านเกาะและประธานเปิดงานได้กล่าวให้โอวาทผู้ที่มาร่วมงานเกี่ยวกับการวางตัวในสังคมและหลักการดำเนินชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในหมู่คนมอญด้วยกัน ตลอดจนผู้คนอื่น ๆ ในสังคม

“...เรามาอยู่เมืองไทยเรามาทำกิน มอญด้วยกันเราต้องรักกันไม่ใช่ว่ามาเอาเปรียบกัน จั๊นถ้าเรารู้รักสามัคคี ช่วยเหลือกัน ที่ผ่านมามีบางครั้งที่เราเอาเปรียบกันมันก็ไม่ดี มาอยู่บ้านเขาเมืองเขาเราต้องช่วยกันทำตามกฎระเบียบ เราต้องคิดว่าเรามาทำกินได้เงินไปช่วยพ่อแม่เรา ลูกเมียเราทางนั้น...”

วันชาติมอญก็เป็นตัวอย่างที่ดี รู้จักรักสามัคคี มารวมตัวกันทำบุญทำทานกัน แต่ส่วนหนึ่งก็ต้องเตือนเรื่องกินเหล้า กินแล้วเมาบางครั้งก็ดื้อ และจะดื้อมาก ๆ ดื้อเกินกว่าเหตุ ก็ต้องแก้จุดนี้...”

ดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การประสบความสำเร็จในชีวิตของกำนันประดิษฐ์ (แวน) ทรงลักษณ์ นั้นก็คือการเป็น “นักพัฒนา” ที่ทำให้ชุมชนมอญตำบลบ้านเกาะดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทัดหน้าเทียบเท่ากับชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร ขณะเดียวกันก็เป็น “ผู้นำ” ในการเชื่อมรวมรศกทางวัฒนธรรมของชาวมอญให้เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็น “คนกลาง” ในการยึดโยงร้อยรัดคนมอญทั้งสองแผ่นดินเข้าไว้ด้วยกัน

*** สัมภาษณ์: นายประดิษฐ์ ทรงลักษณ์, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๙

ทวิ แก่นดำ

หุงข้าวทิพย์

เรื่องนิทานมอญหุงข้าวบูชาเทวดา ๕ พระองค์นั้น มีความว่าครั้งศาสนาพุทธกกุสนธิ มีพรหมณ์ผู้หนึ่งชื่อ มหิมุตติ พรหมณ์ไปเที่ยวภิกขาจารเป็นนิตย วันหนึ่งพรหมณ์จะไปเที่ยวภิกขาจารจึงสั่งธิดาทั้งสองให้หุงอาหารไว้ทำ ฝ่ายนางผู้พี่จึงใช้น้องสาวไปหาไฟ น้องสาวไปขอไฟแก่หญิงแก่ผู้หนึ่งชื่อ กาศิณณีน้องสาวอยู่ฝ่ายหญิงแก่นั้นไม่ให้ไฟนางนั่งคอยอยู่จนข้าวสุก หญิงแก่จึงให้ข้าวกระตังหนึ่ง น้ำกระตังหนึ่ง นางกุมาริณีจึง

เอาข้าวและน้ำนั้นมาให้นางผู้พี่ พอบิดามารดาถึงก็ได้บริโภคอาหารนั้น แต่นั้นมาก็บังเกิดลาภเป็นอันมาก นางนั้นจึงเรียนวิชาหุงข้าวบูชาเทวดาแต่สำนักหญิงแก่นั้นกระทำบูชาทุกวันพุธ ฝ่ายพราหมณ์บิดาก็มีทรัพย์ขึ้น

เมื่อนานมา มารดานางทั้งสองถึงแก่ความตาย พราหมณ์บิดาจึงไปขอหญิงมาจากสกุลแห่งหนึ่งเลี้ยงเป็นภรรยา ภรรยาภักดิ์รักพี่จะตกอยู่กับนางทั้งสองผู้เป็นบุตรเลี้ยง จึงบอกพราหมณ์สามีให้ขับบุตรทั้งสองเสีย ฝ่ายพราหมณ์ดูอำนาจแก่ภรรยา จึงลงบุตรทั้งสองว่าจะพาไปสู่สกุลญาติบ้านโน้น แล้วพากันไปขึ้นสู่เกวียน ขับเกวียนไปในป่า เวลาราตรีตีกองธนู พราหมณ์ก็ลงจากเกวียน เอาผ้าชุบน้ำมันกับปูนห้อยต้นไม้ไว้ แล้วหนีมาบ้าน นางทั้งสองตื่นขึ้นไม่เห็นบิดาก็ร้องไห้ พากันเที่ยวตามหาในป่า พบผ้าห้อยอยู่ที่ต้นไม้ คิดว่าเสียกินบิดาเสียก็ร้องไห้

เมื่อนางทั้งสองหาบิดาไม่พบแล้ว ครั้นวันอังคารกลางคืน นางผู้พี่จึงเอาผ้าห่มต่อไม้เข้าแล้วก็เล่านิยาย รุ่งขึ้นวันพุธ นางทั้งสองจึงเอาทรายต่างข้าว เอากรวดต่างไข่ เอาใบครอบต่างพลู เอาลูกครอบต่างหมาก แต่งบูชาเทวดา ๕ พระองค์ เป็นสังเขป ก็ร้อนอาสนิมเหล็กขเทวราช ลงมานิเวศปราสาทและสระ ให้นางทั้งสองกับบริโภคสมบัติเป็นสุขอยู่ในปราสาทนั้น ครั้งหนึ่ง พระยาพาราณสีเสด็จไปประพาสเนื้อ เรียกน้ำในพระเต้าจะเสวยไม่ได้จึงใช้ให้ราชบุรุษไปเที่ยวหาน้ำ ราชบุรุษเที่ยวไปพบน้ำในสระหน้าปราสาทนาง ลงดักน้ำ ๆ มิได้เข้ากระบอก นางเห็นก็หัวเราะ ราชบุรุษจึงกลับมาทูลความแก่พระยา

เมื่อพระยาทราบเหตุดังนั้น จึงเสด็จไปรับเอานางทั้งสองมาพระนคร ตั้งนางผู้พี่เป็นอัครมเหสี นางผู้น้องพระราชนัดดาให้เป็นภรรยาเสนapati ครั้นนานมานางผู้พี่จะเลยเสีย มิได้บูชาเทวดา เทวดาบันดาลเป็นกระดูกโคและกระบือ กองอยู่ใต้แท่นบรรทมพระนาง พระยาเสด็จไปทอดพระเนตรเห็นก็คิดว่านางเป็นยักษ์ฉมังจึงตรัสสั่งอำมาตย์ให้ขับนางเสีย อำมาตย์พานางไปไว้ในถ้ำ เมื่อนางอยู่ด้วยพระยานั้น มีครรภ์ได้ ๓ เดือน ครั้นถ้วนเทศมาสก็ประสูติบุตรเป็นชาย ครั้นเจริญขึ้นกุมารนั้นเที่ยวเล่นช่างกับเด็กข้างบ้านริมชายป่านั้น ได้อาหารซึ่งพนันชนะมาให้มารดาทุกวัน

เมื่อกุมารไปเล่นช่างกับคามทารก ๆ กล่าวว่า ลูกไม่มีบิดากุมารจึงมาถามมารดา ๆ บอกความแต่หลัง กุมารจึงเอารำมรงค์แห่งมารดา ใส่นิ้วเข้าแล้วก็มาสู่บ้านน้ำสาวอันเป็นภรรยาอำมาตย์ นางผู้น้ำเห็นอำมรงค์ก็จำได้แล้วจึงไปปรับนางผู้พี่มาเลี้ยงไว้ในบ้านนางทั้งสองก็หุงข้าวบูชาเทวดา ๕ พระองค์ ทุก

วันพุธ ครั้งหนึ่งบุตรพ่อครัวตีห่านของพระยาตาย มารดาเด็กนั้นร้องไห้กลัวพระยาทำโทษแก่บุตร นางอัครมเหสีจึงได้นำเดนบูชาเทวดาไปรดห่านเป็นขึ้น

ครั้งหนึ่งพระยาจะเสด็จไปอุทยาน สั่งให้นายเวรทางทำทางให้แล้วในวันเดียว ครั้นรุ่งขึ้นเสด็จไปทางไม่แล้ว จึงส่งนายเพชรฆาตให้ฆ่านายเวรทางเสีย ภรรยานายเวรทางจึงขอน้ำเดนบูชาเทวดาไปจากพระมเหสีรดศพนายเวรทางเป็นขึ้น พระยาทราบก็ให้ไปปรับนางมาจากบ้านอำมาตย์ ให้นางบูชาเทวดายังกษัตริย์ในชมพูทวีปมาขึ้นได้สิ้น จึงพระราชทานฐานันดรพระนางคงเป็นอัครมเหสีดังเก่า ทั้งพระราชทานบุตรให้เป็นพระยาอุปราช

นิทานเรื่องนี้ได้จารึกศิลาไว้ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามแต่ในรัชกาลที่ ๓ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเล่าว่าได้เคยเห็นสิ่งข้าวมา ทำด้วยพิธีนี้ มีกล้วยและอาหารอย่างอื่นใส่กระเจาดย้อม ๆ ขนาดเท่าขาม ทำรูปและปิดกระดาษเหมือนกระเจาดย้อมของพระ ส่งข้าวไปแจกพระเจ้าลูกเธอที่ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อรัชกาลที่ ๔ ทุกวันพุธ เรียกกันว่า “ข้าววันพุธ” เลิกเมื่อรัชกาลที่ ๕ เข้าใจว่าจะนับถือกันมาแต่ก่อนว่าเป็นพิธีที่จะเกิดสวัสดิมงคลแก่ผู้ทำ และไทยเราได้รับแบบอย่างมาทำบ้าง

บรรณานุกรม: ส.พลายน้อย. (๒๕๓๘) เล่าเรื่องพม่ารามัญ.

มาร่วมกันฟื้นผ้าวิกฤต ให้ชีวิตดำรงอยู่

ท่านผู้อ่านอย่าเพิ่งตกใจนะ จากหัวเรื่องที่ชวนมาร่วมกันฟื้นผ้าวิกฤต ให้ชีวิตดำรงอยู่ วิกฤตอะไร หากผ้าออกมาไม่ได้ ชีวิตคงตายแน่ ๆ วิกฤตที่พูดถึงนี้ ก็คือ **วิกฤตของภาษามอญ** ขณะนี้เป็นช่วงเวลาที่ถูกเงิน ภาษามอญจะอยู่หรือตาย มีโอกาสเท่ากัน หรือภาษาชาวบ้านพูดว่า ๕๐ : ๕๐

ความเสี่ยงของภาษามอญ จะอยู่หรือตาย มีโอกาสเท่า ๆ กันจริงหรือไม่ สำหรับผู้ที่มีจิตสำนึกในความเป็นมอญ ยังคงหวังว่าสามารถฟื้นผ้าวิกฤตได้ ภาษาดำรงอยู่ต่อไปได้ ไม่สูญหายไปจากชุมชนคนไทยเชื้อสายมอญ เพียงแต่ให้ทำหน้าที่หรือ

แสดงบทบาทของตนให้ครบถ้วน การทำงานเพื่อตนเองให้ครอบครัวมีฐานะดี ร่ำรวย อยู่สุขสบายเท่านั้น เพียงพอหรือ ในขณะที่ภาษาของชาติพันธุ์ของตนกำลังล่มสลาย การรักษาเผ่าพันธุ์ให้ดำรงอยู่เป็นหน้าที่ของคนในชาติพันธุ์นั้น ๆ

คนไทยเชื้อสายมอญมีจำนวนมากมาย ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและพื้นที่อื่น ๆ ประมาณ ๓๔ จังหวัด ดำรงชีพอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขภายใต้ร่มพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกพระองค์ เราเป็นคนไทย สัญชาติไทย รักและเทิดทูนแผ่นดินเกิด มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์อย่างหาที่สุดมิได้เป็นชาติพันธุ์อย่างแนบสนิทกับคนไทยเชื้อสายอื่นทุกเผ่าพันธุ์ เราต้องทำหน้าที่ของความเป็นไทยอย่างเต็มเปี่ยม ในขณะเดียวกัน ก็ต้องทำหน้าที่ของความเป็นมอญด้วย คนเราเกิดมามีบทบาทที่หลากหลาย ควรปฏิบัติให้ครบจึงเป็นคนที่มีสมบูรณ์ ในบุคคลหนึ่ง ๆ อาจต้องทำหน้าที่เป็นพ่อของลูก เป็นสามีของภรรยา เป็นพี่ของน้อง เป็นน้องของพี่ เป็นอาหรือลุงของหลาน เป็นเพื่อนของมิตรสหาย เป็นต้น

ชาติพันธุ์มอญในประเทศไทยกำลังประสบกับภาวะวิกฤต คนรุ่นใหม่ไม่เห็นความสำคัญของภาษาซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ของตน ผู้ใหญ่ซึ่งเป็นพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย บางคนลืมหรือละเลยในบทบาทของตน ไม่กระตุ้นเตือน ไม่เหนียวรั้ง แต่กลับไหลไปตามกระแสเช่นเดียวกับลูกหลาน คนมอญจำนวนมากยังคงพูดภาษามอญในครอบครัวและในชุมชน แต่เมื่อพูดกับลูกหลานก็เปลี่ยนเป็นภาษาไทยทันที แทนที่ผู้ใหญ่เป็นผู้พูดดึงลูกหลาน แต่กลับเป็นลูกหลานดึงดูดผู้ใหญ่ ลากภาษามอญไปสู่ภาวะวิกฤต

แต่ก็มีคนรุ่นใหม่จำนวนหนึ่ง อยู่ในครอบครัวที่มีความเข้มแข็งของความเป็นคนไทยเชื้อสายมอญ ได้อบรม สั่งสอน ชี้นำให้ลูกหลานรักษาอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ไว้ในขณะเดียวกัน ก็ให้ทำหน้าที่ความเป็นไทยอย่างครบถ้วน ตอบแทนพระคุณแผ่นดินเกิด ประกอบแต่คุณงามความดี สร้างสรรค์สันติสุขและความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศชาติ ลูกหลานของครอบครัวเหล่านี้ ยังใช้ภาษามอญสื่อสารกันในครอบครัวและในชุมชนอย่างคล่องแคล่ว สามารถปรับตัวได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ ผ้าภาวะวิกฤตได้อย่างทรมน

ขออย่าอีกว่า ภาษาของทุกชาติพันธุ์เป็นอัตลักษณ์ และมรดกอันล้ำค่า ใครเล่าเป็นผู้อนุรักษ์และสืบสานให้ดำรงอยู่ หากมิใช่ชาติพันธุ์นั้น ๆ ภาษามอญเป็นภาษาของชนเผ่าอารยธรรม มีตัวอักษรของตนเอง จึงขอเชิญชวนให้ครอบครัวไทยเชื้อสาย

มอญ ร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดภาษาหมอญให้ดำรงอยู่ต่อไป โดยการอบรม บ่มเพาะ ให้กำลังใจ ชี้นำหรือทำการรตนน้ำพรวนดิน กำจัดวัชพืช ทำให้ต้นกล้าชาติพันธุ์มอญเจริญเติบโตแข็งแรง สามารถฟันฝ่าวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างภาคภูมิ

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่องค์การสหประชาชาติ (UN) เช่น องค์การยูเนสโก (UNESCO) มีนโยบายในการปกป้องรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นมรดกของมนุษยชาติ และในขณะเดียวกันก็มีนโยบายส่งเสริมการใช้ภาษาแม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นสื่อของการเรียนการสอนในปีแรก ๆ ของการศึกษาเพื่อสัมฤทธิ์ผลที่ดีกว่าของเด็ก ซึ่งเป็นภาษาที่มีพื้นฐานมาจากวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่มชนนั่นเอง และประกาศว่ากลุ่มชนหนึ่ง ๆ มีสิทธิ์ที่จะใช้ภาษาของตนในที่สาธารณะโดยเปิดเผย มีสิทธิ์ที่จะเรียนรู้หนังสือโดยผ่านภาษาแม่ของตน และมีสิทธิ์ที่จะพัฒนาภาษาของตนให้ดำรงอยู่ได้*

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ใช้สื่อหลายรูปแบบ จัดการศึกษา ระบบสองภาษา หรือมากกว่าโดยใช้ภาษาถิ่น (ภาษาแม่) เป็นสื่อการเรียน การสอนควบคู่กันไปกับภาษาประจำชาติ*

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์วิจัยภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการสนับสนุนของ

สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) จึงส่งเสริมให้โรงเรียน จัดการศึกษาตามแนวทางอนุรักษ์ พื้นฟูภาษาและวัฒนธรรม แก่กลุ่มชาติพันธุ์มอญลุ่มน้ำแม่กลอง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี โดย ให้โรงเรียนวัดม่วง ต.บ้านม่วง เป็นแกนนำ

ขณะนี้โครงการดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างการจัดทำโครงการวิจัย และจะดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน โดยทีมวิจัย กลุ่มชาติพันธุ์มอญบ้านโป่งจะได้รายงานให้ทราบต่อไป

.....

* จาตุรนต์ ฉายแสง. (๒๕๔๔). ปาฐกถาในการสัมมนาวิชาการนานาชาติ ด้านชาติพันธุ์ศึกษาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๑. (เอกสารเผยแพร่ความรู้) ถ่ายเอกสาร. หน้า ๗-๘.

ทรงพระเจริญ

หกสิบปีศรีภักดิ์ริยครองฉัตรแก้ว
ทรงวางแผนพัฒนาชาติราษฎร์สดใส
เศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงชาวไทย
ความยากไร้มลายสิ้นแผ่นดินทอง

ทรงบำเพ็ญกรณียกิจสัมฤทธิ์ผล
ถ้วนสกลคล้ายทุกหัวใจไทยทั้งผอง
ดุจหยาดฝนดับไฟทุกข์สุขสมปอง
ฝ่าละอองยางพระบาททรงยาตรา

เสด็จเยี่ยมไทยภูเขาเนาประเทศ
สูงสุดเขตแดนไกลอาลัยหา
น้ำพระทัยหาที่สุดทรงเมตตา
ต้นต้นฝัาอุปสรรคช่วยด้วยบารมี

น้ำหลากอัคคีไหม้ล้วนร้นแค้น
ทรงวางแผนผ่อนปัญหาอาณาสุชี
อุ้งพระหัตถ์ประคองเทศ-ไทยด้วยไมตรี
หกสิบปี ๖ ยืนยงทรงตราครุฑ

วาระวาระเก้ามีฤณาลูมาถึง
ควรคำนึงหวนคิดผิดถล่ำ
สร้างกุศลผลความดีมีศีลธรรม
จิตน้อมนำเทิดทูนบุญบารมี

สายรัดข้อมือคือสื่อสัญลักษณ์
พร้อมใจภักดิ์รักพระองค์พระทรงศรี
แลอร่ามงามเหลืองเมลิองดี
ประชาชาติทั่วถ้วนควรครอบครอง

จารึกคำถวายพระพรบวรยิ่ง
นับเป็นมิ่งมงคลชนทั้งผอง
คำร้อยแก้วกาพย์ฉันท์เรียงร้อยกรอง
ท้นทำนองวงลีถ้อยสรวลสกล

ชนเชิดชูจำเริญพาประชาไทย
รวมใจมั่นเป็นหนึ่งมุ่งทุกแห่งหน
วันที่เก้ามีฤณาประชาชน
เหลืองสุคนธ์เสื่อสวมใส่ประจักษ์ตา

อธิษฐานถวายพระพรบวรรัตน์
ผ่องพิพัฒน์เรืองไพบูลย์พูนวรราชา
ขอพระองค์เจริญสุขทุกทิวา
เดชศักดิ์จักรีวงศ์ทรงพระเจริญ

.....

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า นางประเสริฐศรี เตมียกุล
ผู้ประพันธ์
ในนามชมรมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี
และ
ชมรมชาวไทยเชื้อสายรามัญ ปทุมธานี

ชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ

ขอเชิญร่วมงาน

“ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๙”

ในวันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ณ ห้องจามจุรี ๒ สโมสรทหารบก กรุงเทพฯ

ภายในงานประกอบด้วย

การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปาฐกถาพิเศษ
นิทรรศการภูมิปัญญามอญ การแสดงมอญรำ
จำหน่ายสินค้าที่ระลึกพื้นบ้านมอญ

เลือกตั้งประธานชมรมฯคนใหม่

และ

รับประทานอาหารร่วมกัน (บุฟเฟต์ และ อาหารมอญ)

สำรองที่นั่งตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ราคา ๒๙๐ บาท
พร้อมเหรียญมงคลปลุกเสกโดย “หลวงพ่อดุตตะมะ”
จัดทำขึ้นในวาระก่อตั้งชมรมครบรอบ ๒๐ ปี (๒๕๓๘)
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐-๑๘๔๔-๖๔๑๕,
๐-๑๖๒๙-๔๔๙๔, ๐-๑๖๒๙-๒๗๙๒, ๐-๑๗๘๑-๑๔๐๙

เบียร์การ์เด็น

จำหน่ายพันธุ์ไม้ อุปกรณ์ตกแต่งสวน

และ
จำหน่าย-รับซื้อของเก่า

นานาชนิด

พันธุ์ไม้ยืนต้น ไม้ผล

ไม้ดอก ไม้ประดับ

ทั้งเมืองร้อน และเมืองหนาว

รับออกแบบตกแต่งสวน

บริการเป็นกันเอง ราคาดีมีคุณภาพ

ฟรี

บริการให้คำปรึกษาการตกแต่งสวน

สุภาพ ลือขจร โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๓-๒๕๖๓, ๐-๑๕๒๒-๑๖๕๗

รายนามผู้บริจาคทุนพิมพ์วารสารเสียงรามัญ ဗုဒ္ဓကုဒိန္ဒြိယိဗုဒ္ဓိလိက်ပုဂ္ဂိုလ်သမဂ္ဂ

๑. นายสมจิตร เบาเนติ	๑,๐๐๐ บาท
๒. นายสุภาพ ลือขจร	๑,๐๐๐ บาท
๓. นายบุญส่ง โคมลอย	๑,๐๐๐ บาท
๔. นายไพรัตน์ จันทน์แบบ	๕๐๐ บาท
๕. นายอนันต์ ใจเกษม	๔๐๐ บาท
๖. นายปริญญา กุลปราการ	๓๐๐ บาท

คณะกรรมการจัดการขอทราบขอบพระคุณทุกท่าน
ที่ให้การสนับสนุนการจัดทำวารสารเสียงรามัญอย่างสูง

สนใจลงโฆษณาติดต่อฝ่ายโฆษณา ๐-๑๘๔๔-๖๔๑๕

เสาชิงช้า - ธงตะขาบ มอญปากลัด

จำหน่าย และรับสั่งทำ เสาชิงช้า ธงตะขาบ ม้านั่ง โสร่ง เข็มกลัด ปลีกและสิ่ง
ติดต่: ปริญญา กุลปราการ ๙๖๖๖๖ ๙๖๖๖๖ ๙๖๖๖๖
เลขที่ ๑๗๓๗ ถนนลัดตะนาว ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๑๓๐
โทรศัพท์: ๐-๒๔๖๔-๖๒๙๒, ๐-๔๐๐๖-๔๗๙๗

บุญส่งด้ามปืน

จำหน่าย และรับสั่งทำตามออเดอร์ ด้ามปืนยาว
ด้ามปืนพก ทั้งชนิดลูกไม้ และออโตเมติก
ผลิตจากไม้จันทน์ที่แกร่งและลวดลายสวยงาม
ภายใต้มาตรฐานอุตสาหกรรม
โดยโรงงานชั้นนำของเมืองไทย

บุญส่ง โคมลอย

๗๐/๓ หมู่ ๔ ต.คลองควาย อ.สามโคก

จ.ปทุมธานี ๑๒๑๖๐

โทรศัพท์:

๐-๒๕๕๓-๑๔๗๐, ๐-๒๕๗๗-๒๖๘๘, ๐-๑๖๒๙-๔๔๙๔

คำตอบ: นางเทพสุดาสร้อยดาว

1. คุณเสาวลักษณ์ นฤมิตร
2. คุณเลอสรณ์ ม่วงสวย
3. คุณนัยน์พร สีปภาส

สำหรับปัญหาท้ายเล่มฉบับที่ 4 นี้ คราวนี้เป็นปัญหาง่าย ๆ เช่นเคย เราหวังแต่เพียงให้ผู้อ่านได้มาร่วมสนุก และเคาะสนิมตำราเอามาใช้นิดหน่อยเท่านั้นครับ

@ ถามว่า ตำแหน่งขุนนางไทยชั้นสูงสุด ที่ขุนนางมอญเคยได้รับพระราชทาน คือตำแหน่งอะไร ?

ของรางวัล เป็นสิ่งยัลดวดลายภาษาขอมญ
มีด้วยกัน ๓ รางวัล หากมีผู้ตอบถูกมากกว่า ๓ ท่าน
จะใช้วิธีจับสลาก และจะจัดส่งของรางวัลถึงบ้าน

หมดเขตรับคำตอบ ๑๐ ก.ย. ๒๕๔๙

☐ **สมัครสมาชิกใหม่** กรุณกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน

☐ **ต่ออายุสมาชิก** กรุณกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน

ชื่อ ผู้.....นามสกุล ผู้.....อายุปี
 ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์E-mail

กองบรรณาธิการวารสารเสียงรามัญ เลขที่ ๗๗/๒ ถนนจักรพงษ์ แขวงบางลำพู เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์: ๐-๑๗๘๑-๑๔๐๙, ๐-๑๘๔๔-๖๔๑๕, ๐-๑๒๖๙-๒๗๙๒

วันที่สมัครสมาชิก တွက်ရင်ပတ်ဒိုကော့နံကော် /...../.....

วัดหมดขายสมาธิฯ, ตำบลบ้านไร่, อำเภอเมือง, จังหวัดสุพรรณบุรี/...../.....

ဗီဒီယိုတစ်ကောင်လုံးကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် နောက်ဆုံးတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို ဖော်ပြရမည်။